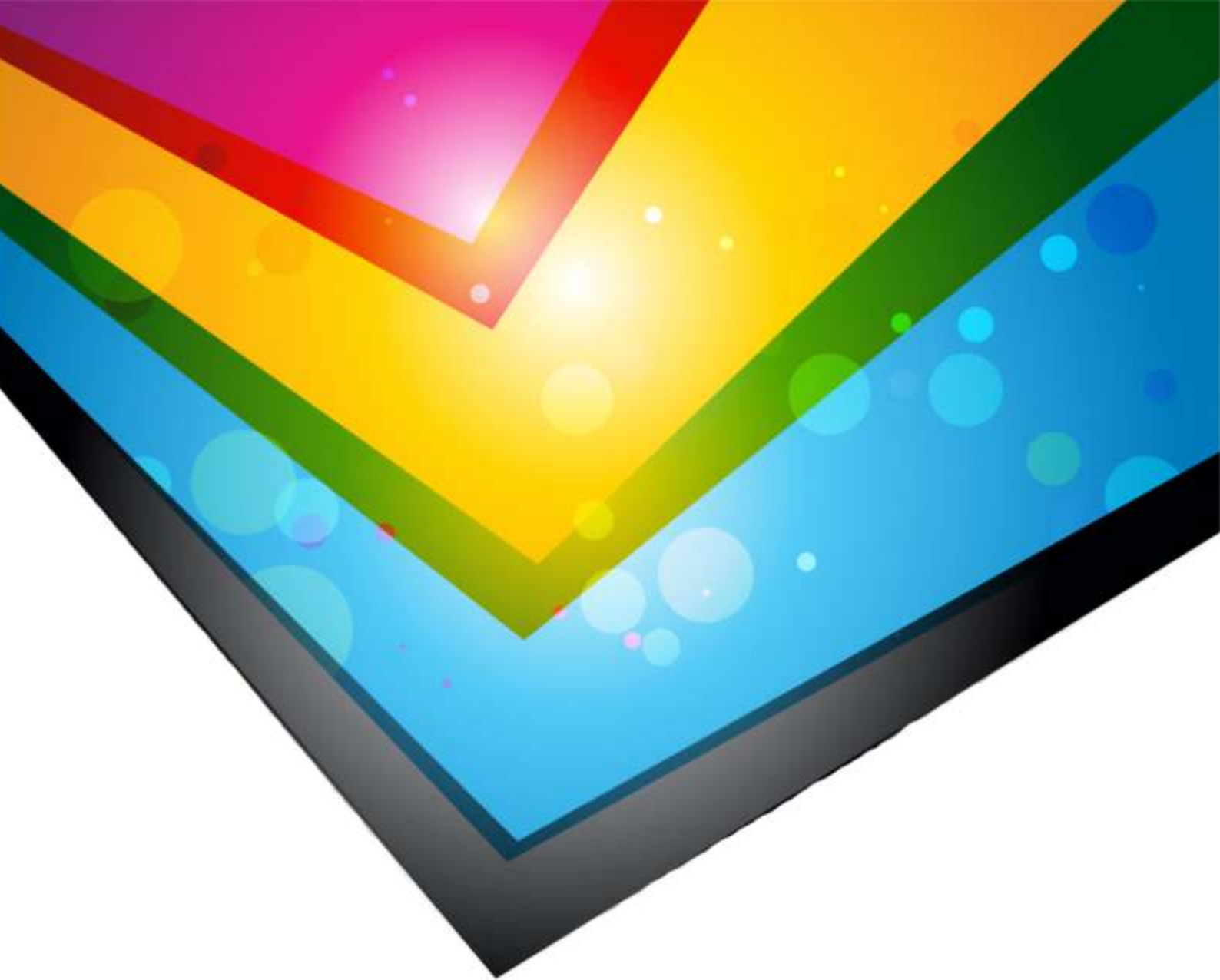

План регионалног развоја Рашког и Моравичког округа

2015

EU funded project

egionalna agencija za prostorni i ekonomski razvoj
Raškog i Moravičkog okruga

Садржај:

Увод	Увод	4
	Преглед стратешких приоритета	5
I ДЕО	1. Планиране активности	11
	a. Назив	
	b. Општи и под-циљеви	
	c. Активности	
	d. Назив имплементирајућег тела/Апликанта	
	e. Крајњи корисници	
	f. Оквирни буџет/Потенцијални финансијски ресурси	
	g. Очекивани резултати/Индикатори	
II ДЕО	2. Одредбе примене	12
	1. Одредба Скупштине којој је дато у одговорност да креира и усвоји Стратегију и Регионални развојни план.	
	2. Одредбе о делегирању било којих одговорности за примену Плана или неког његовог елемента Агенцији (или неком другом телу).	
	3. Опис процеса спровођења Плана регионалног развоја	12
	4. Опис процеса мониторинга и ажурирања Плана регионалног развоја	14
	5. Опис начина на који ће Агенција осигурати компатибилност са законским обавезама, укључујући и:	16
	o правила конкуренције;	
	o додела уговора о јавним радовима;	
	o заштита и побољшање животне средине;	
	o промоција једнакости између мушкараца и жена.	
III ДЕО	3. Ресурси	17
IV ДЕО	4. Управљање информацијама/ индикаторима за праћење спровођења Плана	19
V ДЕО	5. Пројекти за План развоја	20
	▪ период 2012-2013	20
	▪ период 2012-2015	40

Списак табела и графикана

	страна
Табела 1. Номеклантура статистичких територијалних јединица - НСТЈ 2010	7
Табела 2. Процедура доношења развојних докумената	9
Табела 3. Улоге, структуре и активности појединих тела у спровођењу Плана регионалног развоја	13
Табела 4. Улога Радног тела/Одбора за мониторинг и ажурирање Плана	14
Табела 5. Преглед очекиваног прихода по изворима и трошковима према категоријама и подржаним активностима у Једногодишњем плану	17
Графикон 1. Графикон 1. Систем планирања НППР	9
Графикон 2. Партнерска структура на националном и регионалном нивоу	9
Графикон 3. Тела који учествују у спровођењу Плана регионалног развоја	12

У складу са регионалним развојем у Европској унији и Србији, кроз План регионалног развоја Рашки и Моравички окрузи имају намеру да се реализацијом развојних пројектата првенствено стратешки инфраструктурно повежу са најважњим саобраћајним и железничким коридорима и тако успоставе најбољу могућу комуникацију унутар и ван региона као предуслов економског, социјалног и одрживог регионалног развоја. Такође ће један од највећих проблема округа, сталну депопулацију и миграције настојати да смање: развојем економије, конкурентности и запошљавања на свим нивоима и делатностима базираним на знању и способности људских ресурса, иновативности, савременим научнотехнолошким достигнућима и организацији управљања. Смањење регионалних и унутаррегионалних диспаритета у степену развоја и условима живота, са нагласком на подстицање развоја недовољно развијених, девастираних индустријских и руралних подручја подстицаће се кроз пројекте засноване на међуопштинској, међурегионалној, прекограничној и међународној сарадњи, заједничким интересима и партнерству.

Пројекти у области ефикаснијег управљања, коришћења и заштите регионалних природних ресурса, првенствено водотокова, енергије, земљишта, отпада, животне средине и културно историјских добара и наслеђа, као и страних ресурса на регионалном и републичком нивоу треба да допринесу одрживости развоја.

Усаглашавањем својих дефинисаних развојних интереса и пројектата у планским документима окрузи ће са другим стратегијама, унутар региона Шуматије и Западне Србије, у оквиру Националног плана регионалног развоја и Просторног плана Србије допринети и успостављању институционалног оквира за планирање, организовање, координирање и реализацију развојних активности.

Стратегијом Регионалног развоја је дефинисана следећа визија Рашког и Моравичког округа 2015:

Визија

***Рашки и Моравички округ је 2015. године,
иновативно-технолошки регион
отворен за нове предузетничке идеје,
послове и партнерства
заснована на људском капиталу и
ефикасности институција.
Регион је лако доступна дестинација
привлачна за нова улагања у пољопривреду,
индустрију и туризам,
који делује у складу са принципима одрживог
развоја, унапређења квалитета живота и
укључености свих грађана.***

Преглед стратешких приоритета

Стратегијом је дефинисано следећих 5 стратешких циљева са приоритетима и мерама регионалног развоја, и хоризонталним међуутицајем и подстицајима:

Циљ 1: Развој људских потенцијала и унапређење хуманог развоја

Приоритет 1: Смањење депопулације и одлива младих

- Мера 1. Интегралне програмске активности за смањење депопулације становништва
- Мера 2. Повећавање запошљавања младих
- Мера 3. Усклађивање тржишта рада и образовања

Приоритет 2: Системски приступ развоју доживотног образовања

- Мера 1. Промоција неформалног образовања
- Мера 2. Обезбеђење мобилности образовања одраслих
- Мера 3. Развој капацитета и укључености формалног образовања у доживотно учење

Приоритет 3: Унапређење потенцијала и запошљивости маргинализованих група

- Мера 1. Развој социјалног предузетништва
- Мера 2. Унапређење вештина ОСИ за запошљавање
- Мера 3. Унапређење запошљавања жена
- Мера 4. Смањење дигиталног јаза

Приоритет 4: Развој људских капацитета појединих сектора

- Мера 1. Јачање људских кадровских капацитета јавног сектора
- Мера 2. Јачање људских кадровских капацитета НВО
- Мера 3. Јачање људских кадровских капацитета пословног сектора

Циљ 2: Изградња конкурентне извозне привреде засноване на знању

1. Приоритет: Повећање продуктивности и конкурентности привреде

- Мера 1. Увођење нових технологија и иновација
- Мера 2. Удруживање МСП у кластере и мреже добављача
- Мера 3. Остваривање бољег приступа МСП тржишту

2. Приоритет: Подршка развоју МСПП

- Мера 1. Повећање динамичности МСП
- Мера 2. Стварање бољих услова финансирања
- Мера 3. Развој и промоција предузетничког образовања, културе и вредности

3 Приоритет: Унапређење јавног сектора у оквиру развоја тржишних функција

- Мера 1. Развој економских функција јавног сектора
- Мера 2. Развој тржишта понуде и потражње јавног сектора

4 Приоритет: Развој одрживог туризма

- Мера 1. Развој туристичке понуде
- Мера 2. Развој селективних облика туризма
- Мера 3. Повећање видљивости туристичке понуде округа

Циљ 3: Унапређење пољопривреде и руралног развоја

1. Приоритет: Развој конкурентног извоза пољопривреде и прехранбене индустрије

- Мера 1. Повећање квалитета и асортимана извозних пољ.производа

Мера 2. Повећање продуктивности и профитабилности пољопривредне производње

2. Приоритет: Обједињавање пољопривредне понуде региона

Мера 1. Умрежавање и кластерско повезивање ланца добављача

Мера 2. Маркетинг и брендирање пољ.производа

3. Приоритет: Интегрални рурални развој

Мера 1. Обједињавање мера подршке руралног развоја

Мера 2. Унапређење квалитета живота у руралним областима

Циљ 4: Унапређење регионалне инфраструктуре, одрживог управљања ресурсима и заштите животне средине

1. Приоритет: Изградња регионалне инфраструктуре

Мера 1. Обезбеђење услова и утицаја на реализацију пројеката стратешке регионалне инфраструктуре

Мера 2. Учешће у реализацији прикључних саобраћајница

Мера 3. Унапређење саобраћајне и комуналне инфраструктуре за пословне зоне, научни парк, Технолошки центар и инкубаторе

Мера 4. Унапређење туристичке сигнализације

2. Приоритет: Управљање водама

Мера 1. Смањење угрожености речних водотокова

Мера 2. Унапређење снабдевања потрошача водом

3. Приоритет: Повећање енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије

Мера 1. Унапређење енергетске ефикасности

Мера 2. Повећање приступа изворима обновљиве енергије

Мера 3. Унапређење енергетског менаџмента

4. Приоритет: Унапређење заштите животне средине

Мера 1. Смањење утицаја отпада и загађујућих материјала на животну средину

Мера 2. Смањење угрожености биодиверзитета и геолошко-морфолошке разноврсности

Мера 3. Заштита пољопривредног земљишта и смањење штетних утицаја пољопривредне производње на животну средину

Мера 4. Промоција вредности одрживог развоја и јачање јавне свести

5. Приоритет: Ефикасно управљање ресурсима

Мера 1. Ефикасно управљање и повећање финансирања природних ресурса

Мера 2. Заштита, уређење и употреба културног наслеђа и регионалног идентитета

Мера 3. Управљање хазардима

Циљ 5: Равномерни унутар/ регионални развој и међуопштинска сарадња

1 Приоритет: Уједначавање степена развијености подручја округа

Мера 1. Унапређење основне инфраструктуре у неразвијеним подручјима

Мера 2. Дефинисање програма подршке за превазилажење неравномерности

2. Приоритет: Јачање конкурентности мање развијених подручја

Мера 1. Унапређење потенцијала и климе за улагања

Мера 2. Развој савременог територијалног маркетинга

Регионална стратегија иновативног/паметног, одрживог и инклузивног развоја Рашког и Моравичког округа до 2015.године одговараће у наредном периоду на потребе округа кроз реализацију пројеката дефинисаних у овом Плану, коришћењем ресурса округа и свих других потенцијалних извора сарадње и финансирања. У томе ће помоћи комплементарност и синергија са

другим политикама и активностима, како националним, тако и Европске уније дефинисана у овој Стратегији, што ће допринети реализацији очекиваних резултата развоја. У том смислу План и Стратегија ће у наредном периоду имати обавезу **даљег усаглашавања**. **Начини даљег усаглашавања Плана регионалног развоја Моравичког и Рашког округа са: Националним Планом регионалног развоја**

НАЦИОНАЛНИ ПЛАН РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА дефинисаће:

- Основне развојне приоритете регионалног развоја Републике Србије и начине њиховог остваривања Основа за усаглашавање планова регионалног развоја округа
- Усагласиће РЕГИОНАЛНЕ РАЗВОЈНЕ СТРАТЕГИЈЕ којима се дефинишу основни приоритети развоја сваког статистичког региона -НСТЈ 2 (Номенклатура статистичких територијалних јединица 2 -ниво, у Европи НУТС2 1) у Србији за период од пет година и дефинисаће начине њиховог остваривања. Те регионалне развојне стратегије се припремају појединачно за сваки НСТЈ 2 регион у складу са Националним планом и приоритетима регионалног развоја изнетим у том документу.

Табела 1 - Номенклатура статистичких територијалних јединица - НСТЈ 2010.		
НСТЈ - 1	НСТЈ - 2 РЕГИОНИ	НСТЈ - 3 ОБЛАСТИ
Србија - Север	Регион Војводине	Западнобачка област
		Јужнобанатска област
		Јужнобачка област
		Севернобанатска област
		Севернобачка област
		Средњобанатска област
		Сремска област
Србија - Југ	Београдски регион	Београдска област
	Регион Шумадије и Западне Србије	Мачванска област
		Колубарска област
		Златиборска област
		Шумадијска област
		Моравичка област
		Рашка област
		Расинска област
	Регион Јужне и Источне Србије	Подунавска област
		Браничевска област
		Поморавска област
		Борска област
		Зајешарска област
		Нишавска област
		Топличка област
		Пиротска област
		Јабланичка област
		Пчињска област
	Регион Косова и Метохије	Косовска област
		Косовско-митровичка област
		Косовско-поморавска област
		Печка област
		Призренска област

Извор: Уредба о номенклатури статистичких територијалних јединица (Измене и допуне Сл. Гласник 46/2010)

- Дефинисаће ПРОГРАМЕ ФИНАНСИРАЊА РАЗВОЈА РЕГИОНА који ће садржати преглед пројеката за дати регион и расподелу финансијских средстава за реализацију тих пројеката за сваки НСТЈ 2 регион за буџетску годину

Национални план регионалног развоја ће обухватати следеће садржаје који треба да буду резултат и усаглашавања регионалних Планова:

- Анализу стања (упоредна анализа друштвено-економског развоја дефинисаних региона, анализа ресурса и SWOT анализа), која је саставни део Аналитичко-документационе основе која се даје у прилогу Националног плана;
- Визију стратешких циљева и приоритета регионалног развоја;
- Инструменте и мере за реализацију приоритета регионалног развоја;
- Институционалну и организациону инфраструктуру за имплементацију Националног плана;
- Финансијске механизме и подстицаје за имплементацију Националног плана;
- Механизме за праћење и евалуацију имплементације Националног плана;
- Смернице за Акциони план којима се дефинишу мере и активности са роковима, задацима, органима и организацијама надлежним за спровођење Националног плана.

Секторске области усаглашавања:

	Секторске области Националног план Рег.развоја	Релевантна Министарство	Усаглашавање циљева и приоритета Регионалног Плана развоја Рашког и Моравичког округа	Регионална развојна агенција: Краљево, Н.Пазар, Крагујевац, Ужице Регионални савет за развој РСЕДП
1	Развој МСПП и предузетништва	МЕРП	Циљ 2. Приоритет 2.	
2	Развој туризма	МЕРП	Циљ 2. Приоритет 3.	
3	Развој људских ресурса	МЕРП	Циљ 1. Приоритет 1.	
4	Развој индустријског сектора	МЕРП	Циљ 2. Приоритет 2.	
5	Социјална инклузија	Министарство рада и социјалне политике	Циљ 1. Приоритет 2.	
7	Животна средина и управљање отпадом	Министарство животне средине, рударства и просторног планирања	Циљ 4. Приоритет 3.	
8	Урбанистички развој и изградња	Министарство животне средине, рударства и просторног планирања	Циљ 4. Приоритет 1.	
9	Рурални развој	Министарство пољ. трговине, шумарства и водопривреде	Циљ 3. Приоритет 1.	
10	Транспорт и јавна инфраструктура	Министарство за инфраструктуру и енергетику	Циљ 4. Приоритет 1.	
11	Телекомуникације	Министарство културе и информисања	Циљ 4. Приоритет 1.	

У оквиру укупних активности на креирању планова и програма регионалног развоја усагласиће се визија и приоритети и пројекти из овог Плана са другим планским документима у Регион Шумадија и Западна Србија и припремиће се појединачно за сваки НСТЈ 2 регион у складу са Националним планом и приоритетима регионалног развоја, План развоја са пројектима тог региона. У сврху припремања регионалних развојних докумената у партнерском оквиру на нивоу сваког региона формираће се регионална радна група за регионалну развојну стратегију.

Табела 2. Процедура доношења развојних докумената

ПРОЦЕДУРА ДОНОШЕЊА РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

Национални план	Регионалне стратегије	Регионална стратегија за Војводину	Регионална стратегија за Београд	Програми финансирања развоја региона
припрема МЕРР	припрема МЕРР у сарадњи са РРА и ЈЛС	припрема АПВ	припрема град Београд	припрема МЕРР
мишљење НСРР	мишљење надлежног РРС и НСРР	мишљење надлежног РРС и НСРР	мишљење надлежног РРС и НСРР	мишљење АПВ/града Београда, мишљење надлежног РРС и НСРР
доноси Народна скупштина на предлог Владе	доноси Влада на предлог МЕРР-а	доноси скупштина АПВ	доноси скупштина града Београда	доноси Влада на предлог МЕРР-а

Извор: Министарство економије и регионалног развоја 2011

Представници хоризонталних тела усаглашавања регионалних са националним приоритетима РР:

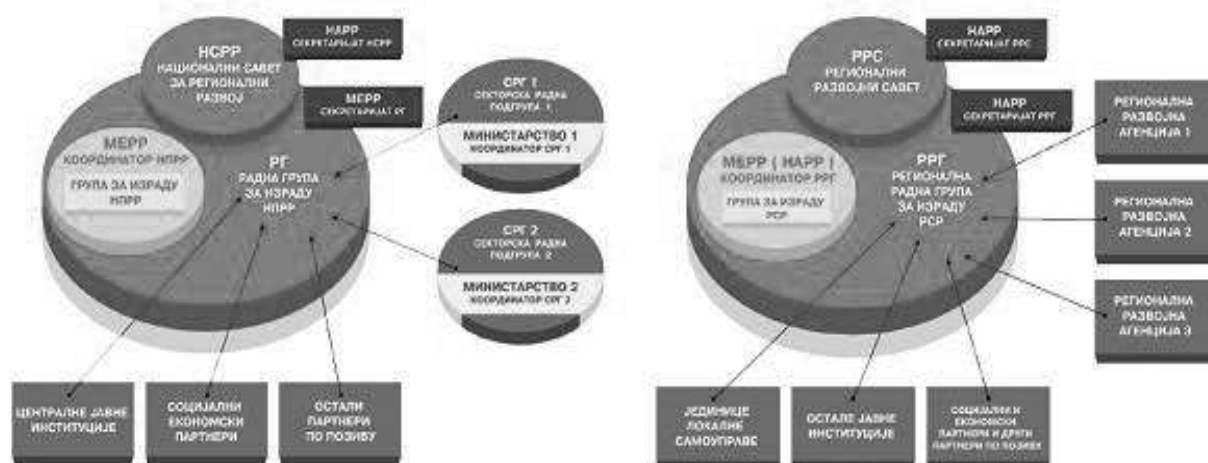
- Усаглашеност са политикама и стратегијама ЕУ – Европски биро за интеграције (СЕИО)
- Усаглашеност са националним политикама и стратегијама – Министарство финансија
- Усаглашеност са просторним развојем и одржвом средином – Министарство животне средине, рударства и просторног планирања
- Једнаке шансе – Министарство рада и социјалне политике

Графикон 1. Систем планирања НПРР

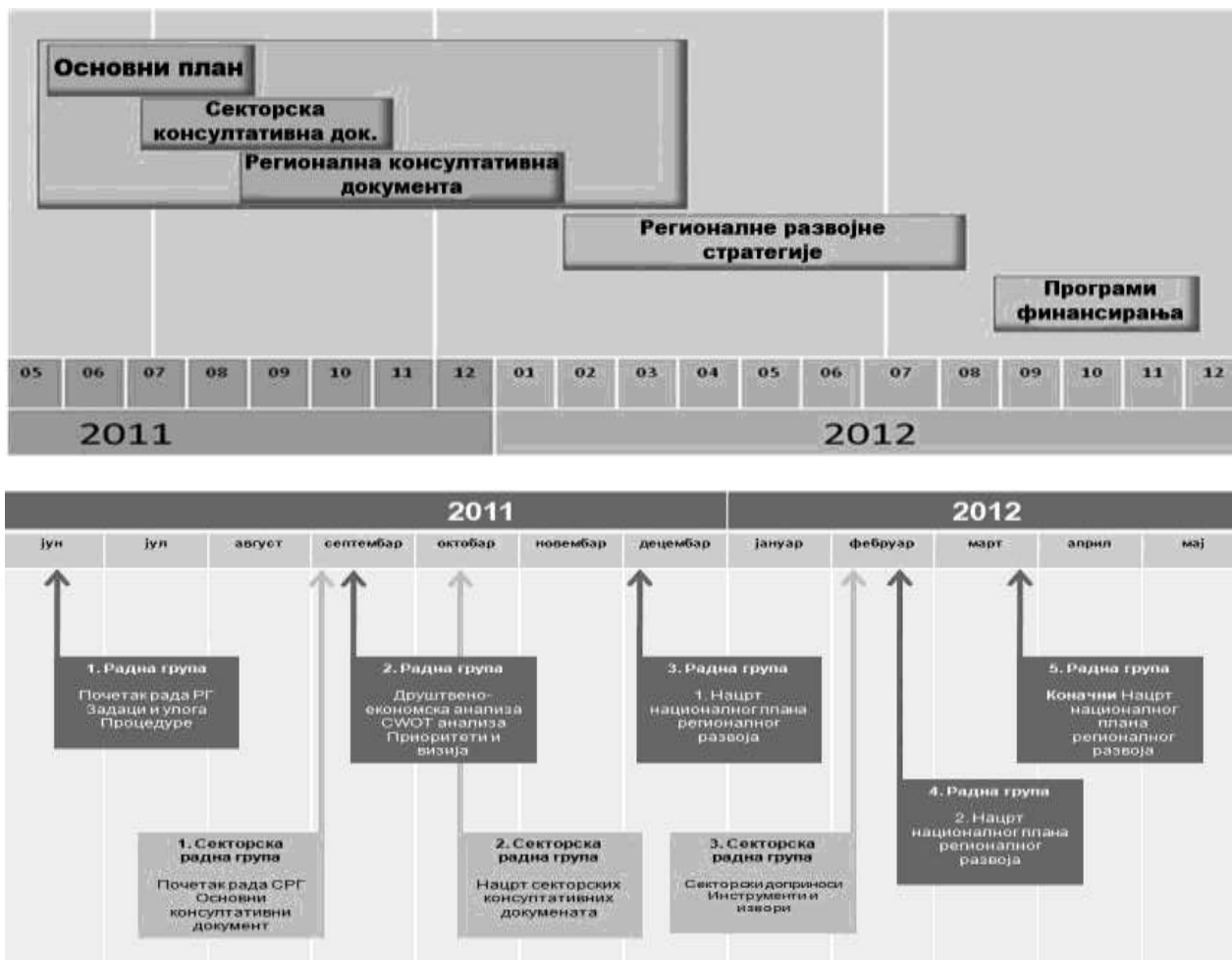
Извор : Министарство економије и регионалног развоја 2011

Графикон 2. Партнерска структура на националном и регионалном нивоу

Извор : Министарство економије и регионалног развоја 2011

Преглед докумената који ће бити израђени у процесу усаглашавања Регионалних стратегија развоја са Националним Планом, 2011-2012.

Извор: Министарство економије и регионалног развоја 2011.

Плана регионалног развоја Рашког и Моравичког округа требаће да се кроз јавну дискусију и директне предлоге измена и допуна усаглашава са:

Просторним Планом развоја Републике Србије

- Плановима чија је израда у току:
 - Инфраструктурни коридори
 - Регионални просторни планови
 - Регионални просторни план за подручје Колубарског и Мачванског управног округа
 - Регионални просторни план за подручје Шумадијског, Поморавског, Рашког и Расинског управног округа
 - Регионални просторни план за подручје Златиборског и Моравичког управног округа
- Плановима за заштићена и туристичка подручја
 - Просторни план подручја посебне намене система хидроелектрана на Ибру
 - Просторни план подручја посебне намене специјалног резервата природе
- Плановима чија је израда у припреми:
 - Инфраструктурни коридори
 - Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора Београд – Јужни Јадран, деоница Пожега – Бољаре (граница са Црном Гором) (Е-763)
 - Просторни план подручја посебне намене инфраструктурног коридора аутопута Е-761, деоница Појате – Прељина

I. Планиране активности

Најважнији део Регионалног развојног плана су активности односно пројекти који се налазе у прилозима као део Једногодишњег, односно Трогодишњег плана. Ови су пројекти селектовани од стране радних група на основу радионице која се одржала у јуну 2011. године, а на којој су бодовани предложени пројекти као и на основу индивидуалних коментара и састанака.

Пројекти су бирани на следећи начин:

- На основу листе пројеката који су пристигли од стране општина/канцеларија ЛЕР-а
- Из базе пројеката РРА
- Нове пројектне идеје предложене од стране РРА базиране на стратешким циљевима и приоритетима, смерницама и приоритетима на регионалном, националном и ЕУ нивоу
- Због специфичности финасирања и потребне техничке документације, инфраструктурни пројекти који су пристигли разматрани су засебно.

Пројекти су на радионици која је одржана 9. јуна 2011, год. у Краљеву бирани према следећим критеријумима:

- регионални карактер пројекта (најмање три општине удружене у пројекту)
- ниво утицаја на отварање радних места
- важност за локалну заједницу
- могућност надоградње на виши ниво (међурегионални, национални, прекогранични, европски)
- могућност осигурања финансијских средстава (из националних, ЕУ, билатералних и других фондова и извора финансирања)
- могућност проналазка партнера (на свим нивоима)
- постојање капацитета за спровођење (ту се првенствено мисли на носиоца пројекта, што може бити Регионална агенција, град, општина, невладина организација или нека друга институција, јавни-приватни сектор)

Пројекти са највећим бројем бодова, ушли су у Једногодишњи план (у делу 5. Плана регионалног развоја), а остали у Трогодишњи план. Додатни пројекти који су пристигли након радионице 9. јуна, биће додатно бодовани на радионици која ће се одржати 15. септембра.

Финална листа пројеката ући ће у Једногодишњи и Трогодишњи план. Инфраструктурни пројекти су подељени у засебне таблице према стратешком циљу и приоритетима. Сви ће се пројекти са основним информацијама унети у онлине базу података која ће се моћи ажурирати од стране представника радних/тематских група.

II. Одредбе примене

У оквиру овог одељка, наводимо следеће делове:

1. Одредбу Скупштине којој је дато у одговорност да креира и усвоји Стратегију и Регионални развојни план.
2. Одредбе о делегирању било којих одговорности за примену Плана или неког његовог елемента Агенцији (или неком другом телу).
3. Опис процеса спровођења Плана регионалног развоја
4. Опис процеса мониторинга и ажурирања Плана регионалног развоја
5. Опис начина на који ће Агенција осигурати компатибилност са законским обавезама , укључујући и:
 - правила конкуренције;
 - додела уговора о јавним радовима;
 - заштита и побољшање животне средине;
 - промоција једнакости између мушкараца и жена.

3. ОПИС ПРОЦЕСА СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

3.1. Опис тела укључених у спровођење Плана регионалног развоја

Имплементацију Плана регионалног развоја спровешће Радно тело/Одбор за имплементацију на темељу дефинисане улоге, учесталости налажења и осталим условима који су дефинисани за то радно тело као и на темељу дефинисаног Плана регионалног развоја, односно оперативног плана за годину дана.

Посебним актом ће се дефинисати улога Агенције односно улога и обавезе радног тела/Одбора за имплементацију. Док ће Агенција бити координационо тело које је надлежно за припрему Плана, информисање Радног тела за имплементацију и других радних тела као и радне групе која је учествовала у изради Социо-економске анализе и Стратегије регионалног развоја, Радно тело/Одбор за имплементацију ће осигурати правовремену имплементацију и транспарентност процеса.

У овом делу наводимо оквирну улогу и процес сазивања Радног тела/Одбора као и улогу Агенције у имплементацијском процесу. Након дискусије о нацрту Плана и усвајање Плана на Скупштини, Агенција ће припремити пословник о раду и друге релевантне акте и споразуме на основу којих ће се у наведеном временском периоду спровести и ажурирати План регионалног развоја, укључити друге институције.

Графикон 3. Тела која учествују у спровођењу Плана регионалног развоја

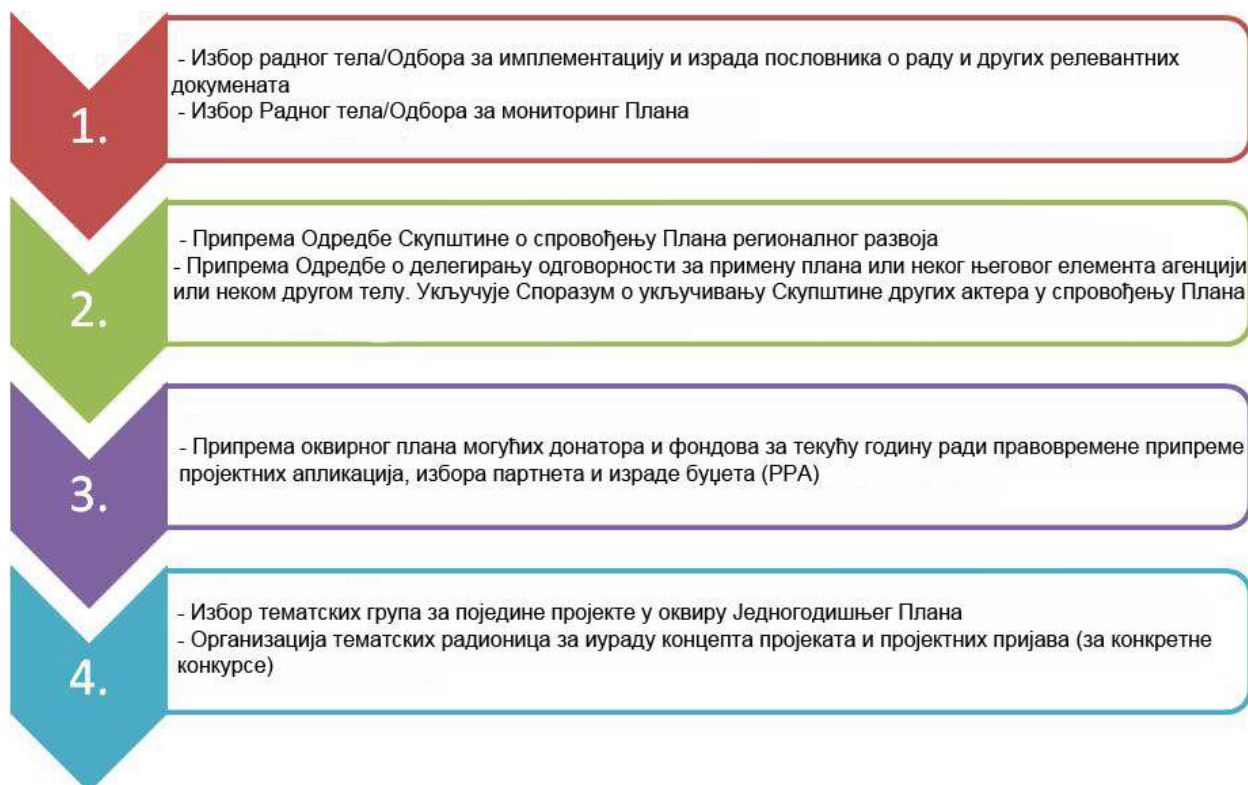

У следећој табели дајемо детаљан приказ улоге, структуре и активности појединих тела која учествују у спровођењу Плана регионалног развоја.

Табела 3. Улоге, структуре и активности појединих тела у спровођењу Плана регионалног развоја

Опис	Радно тело/Одбор за имплементацију	Тематске групе за имплементацију пројекта по стратешким циљевима	Регионална развојна агенција
Улога	Спроводи План регионалног развоја за текућу годину у сарадњи с представницима РРА и другим заинтересованим странама	Спроводи анализу стања у одређеном подручју од интереса за пројекат и доприноси изради пројектних концепата/пријава (нпр. туризам, рурални развој, култура, образовање, спорт и рекреација, обновљиви извори енергије, енергетска ефикасност, заштита животне средине и сл.)	Координира процес спровођења Стратегије регионалног развоја и Плана регионалног развоја
Структура и процес именовања чланова	9 чланова који се именују на две године. - Чланове Одбора именује радна група која се састоји од представника и представница оснивача РРА и других значајних стејхолдера заинтересованих страна у региону.	- Оснива Радно тело/Одбор за имплементацију за спровођење пројекта из Једногодишњег плана (Израда концепата и пројектних пријава) - Групе чине стручњаци за поједина подручја из општина/градова, канцеларија/управа Локалног економског развоја, туристичких организација, културних институција, предузећа и других особа зависно од појединачног пројекта.	Делује у складу са Оснивачким актом
Начин деловања	Чланови Одбора састајаће се најмање једном у три месеца до краја дефинисаног периода (једна година) или према потреби. Одбор сазива председавајући одбора кога бирају чланови Одбора међусобно већинским гласањем.	Тематске групе бираће се зависно од следећег: - Конкретног конкурса о којем ће радно тело/Одбор за имплементацију обавестити Агенција - Интересу појединих стејхолдера - Могућностима суфинансирања - Капацитету потенцијалних носиоца пројекта - Капацитету израђивача пројектних апликација	Делује у складу са Оснивачким актом
Активности	- Спроводи активности Плана према плану спровођења и буџету за текућу годину - Развија и усклађује једногодишњи план с буџетом - Одређује начин спровођења развијајући тзв. план спровођења као предлог за следећу годину - Консултује се са члановима Одбора за мониторинг и ажурирање плана и предлаже нове активности у складу са предлозима Одбора за мониторинг и ажурирање плана.	- Припрема пројектне пријаве за релевантан конкурс (ЕУ фондови и други донатори) у сарадњи и уз координацију Агенције - Дефинише партнере на пројекту - Сарађује са евентуалним спољним израђивачима пројекта у сарадњи с Агенцијом - Спроводи друге активности према договору са члановима Одбора и представницима РРА	- Координира процес избора радних тела/Одбора и припрема пословнике односно, споразуме и друге релевантне документе важне за спровођење Плана у сарадњи са Радним телом и стејхолдерима - Координира и организује тематске радионице за припрему пројекта за поједине конкурсе, нпр. ИПА ЦБЦ и друге - Сарађује са радним телом/Одбором за имплементацију код спровођења годишњег плана и контроле финансија - Правовремено информисање Радно тело/Одбор о конкурсима и координира и организује тематске радионице, састанке и слично везане уз припрему пројектне пријаве односно избор тематских група.

3.2. Кораки у спровођењу Плана регионалног развоја

4. ОПИС ПРОЦЕСА МОНИТОРИНГА И АЖУРИРАЊА ПЛАНА РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

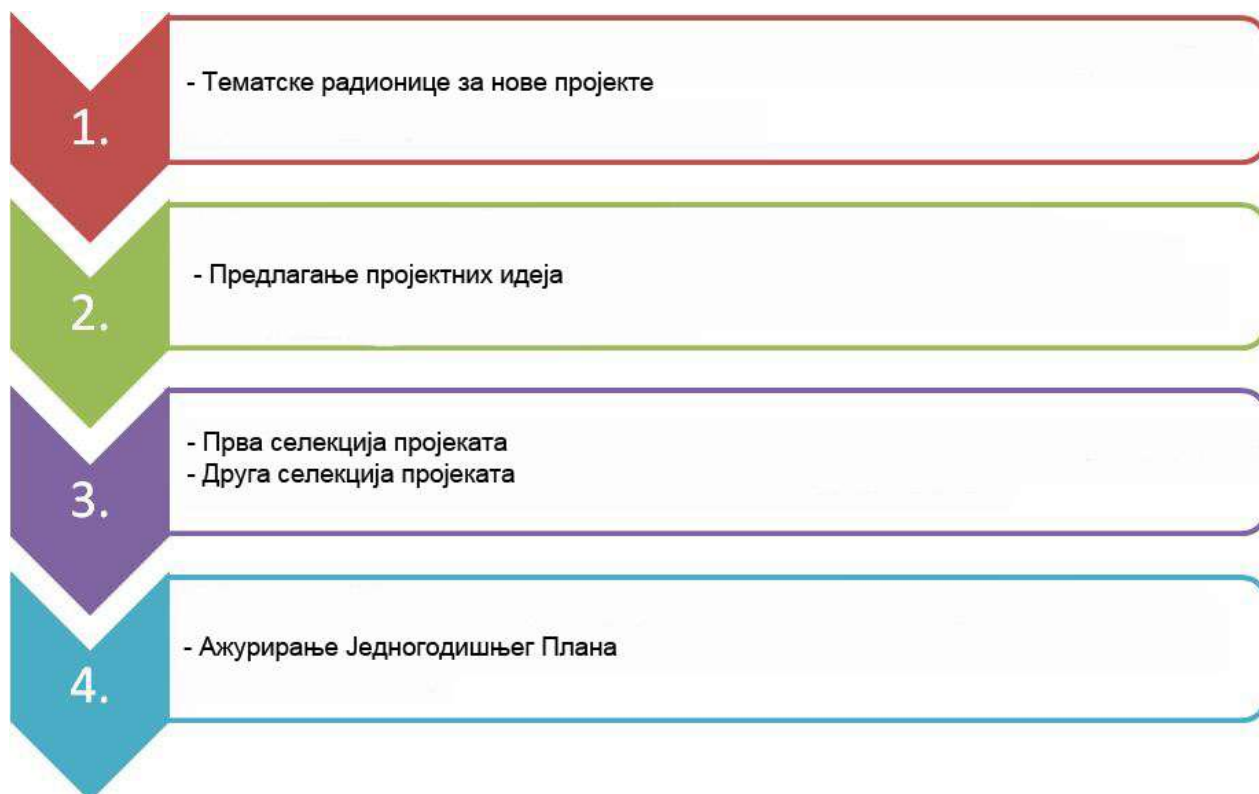
4.1. Улога Радног тела/Одбора за мониторинг и ажурирање Плана

Табела 4. Улога Радног тела/Одбора за мониторинг и ажурирање Плана

Улога	
	Оцењује напредак спровођења Плана регионалног развоја за текућу годину и даје препоруке за ажурирање Плана у сарадњи са РРА и Радним телом/Одбором за спровођење Плана
Структура и процес именовања чланова	Одбор има пет чланова који се именују на две године.
Начин деловања	Чланове Одбора именује Комисија за имплементацију и мониторинг која се састоји од представника и представница оснивача Регионалне развојне агенције Рашког и Моравичког округа и других значајних стејхолдера у региону.
Активности	- Упоредује план регионалног развоја за текућу годину и буџет и утврђује користе ли се ресурси у складу с планом - Спроводи финансијске процедуре и контроле у циљу осигурања транспарентности процедура за мобилизацију и циркулисање (различитих) извора финансирања Плана - Оцењује укљученост стејхолдера односно радних група у спровођење - Процењује евентуалне промене и околности које могу утицати на имплементацију плана (унутрашње и спољашње) а које захтевају ревизију плана (нпр. финансијске промене, мањак људских ресурса, промене унутар радних група и слично) - Даје предлоге за ажурирање плана.

4.2. Кораци у мониторингу и ажурирању Плана

План регионалног развоја за једну годину и три године ажурираће се на основу следећих корака:

1. **Тематске радионице.** У првој фази, представници Регионалне развојне агенције спровешће тематске радионице за представнике тематских група с циљем њиховог додатног информисања и едукације у предлагању нових пројектних идеја и припреми пројектних предлога.

Специфични циљеви ових радионица биће боље разумевање регионалног карактера пројеката, важности сарадње на регионалном, прекограничном и ЕУ нивоу, начина припреме пројектних предлога, услова и рокова за конкурсе и сл.

Резултат радионица биће боље припремљени представници тематских група који ће предложити квалитетније предлоге пројектних идеја за следећи период.

На радионицама ће учествовати учесници тематских група који су у претходној фази учествовали у оцени пројеката за трогодишњи и једногодишњи план. На овим ће се радионицама кроз заједнички, интерактиван рад спровести следеће активности:

- Поново размотрити и проценити пројекти који су изабрани за једногодишњи односно трогодишњи план ради могућих промена и надоградње
 - Утврдити нове околности, социо-економске промене, промене у могућностима финансирања пројеката и сл. који би могли утицати на предлоге и избор пројектних идеја (нпр. након кандидатуре РС отварају се нове могућности финансирања, отвориле су се могућности за пројекте регионалног развоја, дошло је до промена у законима или стратегијама за развој пољопривреде, регионалног развоја или развоја кластера и сл.)
 - Поново представити и размотрити критеријуме за једногодишњи и трогодишњи план ради евентуалних промена и унапређења
 - Поново представити методологију избора пројеката ради евентуалних промена и унапређења
 - Направити иницијални предлог пројектних идеја и кроз практичан рад припремити нацрте пројектних идеја
2. **Предлагање пројектних идеја.** Након радионице, представници тематских радних група ће заједно са локалним стручњацима и стејхолдерима (заинтересованим странама) дефинисати нове пројектне идеје и послати предлоге регионалној развојној агенцији у одређеном року. РРА ће те исте идеје ставити на оцену и избор.

3. **Прва селекција пројеката.** Ова ће се селекција извршити према критеријумима који су наведени у делу ИИ. Планиране активности или изменама критеријума које ће предложити РРА у договору са Радним телом/Одбором за имплементацију (нпр. регионални утицај, утицај на запошљавање и сл.). Ова ће се селекција извршити онлине или на додатним тематским радионицама у зависности од броја предлога, интересу учесника, процени РРА и другим околностима.
4. **Друга селекција пројеката.** Ова ће се селекција извршити према критеријумима који се базирају на основу квалитета припремљености пројекта, дефинисаног партнерства, могућим конкурсима, могућности суфинансирања и сл. Ова ће се селекција извршити онлине или на додатним тематским радионицама у зависности од броја предлога, интересу учесника, процени РРА и другим околностима.
5. **Ажурирање Једногодишњег Плана** извршиће се у сарадњи са **Одбором за мониторинг и ажурирање плана** који даје препоруке за ажурирање једногодишњег и трогодишњег плана регионалног развоја.

5. ОПИС НАЧИНА НА КОЈИ ЋЕ АГЕНЦИЈА ОСИГУРАТИ КОМПАТИБИЛНОСТ СА ЗАКОНСКИМ ОБАВЕЗАМА

У оквиру спровођења Плана регионалног развоја, Регионална развојна агенција ће поштовати сва законска правила која се тичу правила о конкуренцији и правила о додели јавних уговора односно јавних набавки и то према следећим прописима:

Правила о конкуренцији (државна помоћ);

Основ правног оквира у области контроле државне помоћи представља Закон о контроли државне помоћи, који је усвојен у јулу 2009. године („Службени гласник РС“, бр. 51/09). У циљу имплементације Закона, Влада је марта 2010. године усвојила Уредбу о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10) и Уредбу о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10). Ове две уредбе су ступиле на снагу 20. марта 2010. године, чиме је успостављен законодавни оквир који омогућује пуну примену Закона и успостављање система контроле државне помоћи који је у складу са правилима ЕУ у овој области. Средства из претприступних и структурних фондова ће се, у смислу ових прописа, третирати на идентичан начин као и у ЕУ пракси, без изузетака.

Правила о додели јавних уговора/јавних набавки;

Важећи Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ бр.116/08) је основ поступања свих наручилаца у Републици Србији.

Приликом реализације пројектних активности користи се ПРАГ (Практични водич за уговорне поступке за екстерне активности ЕК), који садржи детаљне процедуре за јавне набавке и документа која треба користити за доделу уговора и бесповратне помоћи из фондова ЕУ изван саме ЕУ (нпр. пројекти који се финансирају из ИПА). Иако у теорији није правно обавезујући документ (осим ако то није експлицитно наведено у финансијским уговорима), из практичних разлога његове процедуре и документа треба поштовати у спровођењу ИПА у скоро свим случајевима. У неким ситуацијама, могућа су одступања и одрицања од ПРАГ-а, али само уз експлицитно одобрење Делегације ЕУ.

III. РЕСУРСИ

У овом делу Плана описаћемо људске и финансијске ресурсе који су на располагању за примену Плана и детаљне годишње износе очекиваног прихода по изворима и трошковима према категоријама и подржаним активностима. У оквиру овог дела, код спровођења Плана, РРА ће деловати у складу са принципима кохерентности и усклађености људских и финансијских ресурса, ефикасности и одрживости.

Табела 5. Преглед очекиваног прихода по изворима и трошковима према категоријама и подржаним активностима у Једногодишњем плану

Пројекат из 1/год плана	Укупан износ буџета за пројекте у првој години/по пројектима (у ЕУР)	ИПА Прекогранична сарадња	Други донатори	Суфинансирање РРА	Суфинансирање општине и градови	Износ очекиваног финансирања
1. Подршка започињању нових бизниса	150,000	135,000	/		15,000	150,000
2. Предузетничка едукација ученика/студената	50,000		40,000		10,000	50,000
3. Повећавати приступ младих ИТ технологијама	50,000		40,000		10,000	50,000
4. Развој одрживог планинског туризма у прекограничном подручју	341,768	307,592			34,176	341,768
5. Развој културног туризма	250,000	225,000			25,000	250,000
6. Развој конкурентне планинске пољопривреде у прекограничној регији	250,000	225,000			25,000	250,000
7. ЛЕАДЕР приступ	150,000		127,500		22,500	150,000
8. Систем интегралне заштите пољопривредне производње од болести и штеточина и елементарних непогода	250,000	225,000			25,000	250,000
9. ПЕАК Промотинг Емплоуемент анд Аццес то Кеу моунтаин ареас	340,683		303,208		37,475	340,683
10. Побољшана енергетска ефикасност у грађевинарству	815,000		692,750		122.250	815,000
11. Студија изводљивости за потенцијал биомасе на нивоу два округа	20,000		10,000	5,000	5,000	20,000
12. Унапређење енергетског менаџмента	30,000		15,000			15,000
13. Мрежа еко-едукативних кампова	50,000	45,000			5,000	50,000

14. Чишћење приобаља код мостова	30,000		25,500		4,500	30,000
15. Заштита природних станишта од агресивних врста биљака и штеточина	150,000		75,000			75,000
16. Управљање и заштита вода /заштита од поплава	300,000		255,000		45,000	300,000
17. Јачање служби ЛЕР-а, повезивање са РРА, унапређење менаџмент пула за управљање развојем по потреби мање развијених средина	50,000		25,000		25,000	50,000
18. Мапирање мање развијених подручја унутар округа и идентификовање могућности инвестиција	70,000					
19. Унапређење здравствене заштите угрожених група у мање развијеним подручјима	250,000	225,000			25,000	250,000
Укупно:	3,597,451	1,387,592	1,608,958	5,000	435,901	3,507,451

IV. УПРАВЉАЊЕ ИНФОРМАЦИЈАМА/ ИНДИКАТОРИМА ЗА ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА

Индикатори ресурса пружају информације у финансијским, људским, материјалним организационим и регулаторним средствима које користе оператери за реализацију плана.

- **Индикатори излазног резултата** представљају оно што се директно добије у замену за јавни трошак. (код обуке, пример индикатора излазног резултата може да буде број места за полазнике који је утврђен планом у 2010.)
- **Индикатори резултата** представљају непосредне предности планиране активности. Код обуке, пример индикатора резултата могао би да буде број учесника који су стекли сертификат у 2010.
- **Индикатори утицаја (ефекта)** представљају последице плана изван директне и непосредне интеракције са онима којима је то упућено. Код обуке, пример индикатора утицаја би могао да буде проценат обучених лица који су пронашли запослење (у поређењу са онима који нису прошли обуку).

Вредновање Плана регионалног развоја биће вршено од стране тематских група/пројектних тимова за поједине пројекте из једногодишњег плана. Ти ће се индикатори вредновати у односу на стратешке циљеве, приоритете и мере. Ови ће индикатори обезбедити мониторинг годишњег извршења Плана и појединих пројеката.

V. Пројекти за План регионалног развоја 2011-2015 (бодовани на радионици стејхолдера округа у јуну 2011. године)

Неки пројекти који су оцењени мањим бодовима ушли су у приоритетне пројекте због интереса и могућности кандидовања за ИПА ЦБЦ.

A. Пројекти за једногодишњи план (2012-2013)

Бр.	Назив пројекта / оцена	Општи/под-циљеви	Активности	Имплементирајуће тело/Апликант	Потенцијални партнери/ Крајни корисници	Индикативни буџет/Финансијски ресурси	Очекивани резултати/Индикатори
Стратешки циљ 1. Развој људских потенцијала и унапређење хуманог развоја							
1.	Предузетничка едукација ученика/ студената Просечна оцена: 3,75	Општи циљ: Допринос економском развоју прекограничног подручја кроз унапређење предузетничке културе и духа Под-циљеви: Унапређена предузетничка знања и вештина потенцијалних и постојећих младих предузетника у циљу њихове конкурентности на тржишту рада Унапређење сарадње између потенцијалних и постојећих	1. Организација тренинга предузетничких вештина за ученике завршних разреда средњих школа - Избор учесника - Избор тренера - Организација тренинга у школама 2. Организација предузетничког кампа за потенцијалне и постојеће младе предузетнике - Избор постојећих предузетника за учешће на кампу - Избор учесника тренинга за учешће на кампу - Организација кампа и активности у кампу	РРА Краљево	Потенцијални партнери: - Центар за стручно образовање, http://www.cso.gov.me/centar - Завод за школство, http://www.zavodzaskolstvo.gov.me/naslovna - РРА Север, http://www.bjelasica-komovi.me/rda/ - Монтенерго Business Alliance, http://www.visit-mba.org/cg/index.php - Привредна комора Црне Горе http://www.pkcg.org/ - Унија послодаваца Црне Горе, http://www.poslodavci.org/ Крајњи корисници: - Ученици завршних разреда средњих школа у прекограничном подручју - Млади предузетници из прекограничног подручја	Оквирни буџет: Тренинзи: Тренери: 6 дана (5+1) по модулу 4 модула 4 школе Укупно: 96 дана x 150 еур/дневно – 14.400 еур Освежење: 1 еур/дневно/учесник – 300 еур Смештај за тренере: 4.800 еур Превоз: Камп: 5 дана кампа 50 учесника Укупно: 50 еур/дневно/по учеснику – 12.500 Конференција: 5.000 еур Промотивни материјал: 5.000 Укупно: око 50,000 ЕУР	Очекивани резултати: - Унапређена предузетничка знања и вештине код ученика завршних разреда средњих школа - Успостављена мрежа младих потенцијалних и постојећих предузетника у прекограничном подручју - Подигнута свест заједнице о значају предузетништва и доживотног учења Индикатори: - Организовано 4 модула тренинга предузетничких вештина по 5 дана у свакој од 4 средње школе из

		предузетника у прекограничном подручју у циљу повећања запошљавања и самозапошљавања	3. Промоција концепта предузетништва у прекограничном подручју - Организација конференције о значају предузетништва и доживотног учења за развој заједнице - Израда и штампање промотивног материјала			Могући извори финансирања: ИПА ПГС ПГС Србија-Црна Гора USAID http://www.agrobiznis.net/english/7/grants-program/	прекограничног подручја са по 15 учесника по модулу - Организован заједнички камп у трајању од 5 дана за 30 (15 + 15) најбољих учесника тренинга и постојеће предузетнике и власнике малих и средњих предузећа (20, 10+10) - Одржана конференција о значају предузетништва и доживотног учења за развој заједнице - Х постера, флајера
2.	Подршка започињању нових бизниса Просечна оцена: 4,4	Општи циљ: допринос економском развоју подручја кроз стварање услова за развој предузетништва Под-циљ: Очување постојећих и отварање нових радних места кроз подршку започињању нових бизниса	1. Организација тренинга предузетничких вештина и саветовања за заинтересоване потенцијалне предузетнике - Организација тренинга на теме од значаја за оснивање и вођење бизниса (финансије, маркетинг, људски ресурси, продаја, производи/услуге, организација, менаџмент, правни аспекти) - Организација саветовања за развој	РРА Краљево		50,000 ЕУР Могући извори финансирања: http://www.ceinet.org/content/enterprise-development Приоритети на подручју развоја предузетништва су: - Приступ финансирању - Иновација и конкуритивност Фондови и инструменти: Cooperation Fund за мале	Очекивани резултати: - Унапређена предузетничка знања и вештине код заинтересованих потенцијалних предузетника - Успостављен механизам за пружање финансијске подршке за започињање нових бизниса - Подигнута свест заједнице о значају предузетништва

			предузетничких иницијатива на селу 1.3. Организација саветовања за развој конкурентних производа и услуга 2. Успостављање механизма за финансијску подршку започињању нових бизниса 2.1. Информисање и саветовање о постојећим програмима подршке за развој нових бизниса 2.2. Додела бесповратних старт-уп средстава за предузетничке иницијативе на селу (на основу бизнис плана) 2.3. Додела бесповратних старт-уп средстава за предузетничке иницијативе у ИТ сектору (на основу бизнис плана) 2.4. Додела бесповратних старт-уп средстава за предузетничке иницијативе у домену екологије и заштите животне средине (на основу бизнис плана) 3. Промоција концепта предузетништва и друштвено одговорног пословања 3.1. Организација конференције о значају предузетништва и друштвено одговорног пословања за			мултилатералне пројекте, семинаре, радионице, тренинге • Know-How Exchange Programme за пројекте везане уз јачање капацитета И пренос добре праксе на не-EU ЦЕИ чланице • CEI Trust Fund at the EBRD за техничку помоћ	и друштвено одговорног пословања Индикатори: Организовано X модула тренинга за X учесника Додељено X бесповратних грантова за започињање нових бизниса Одржана конференција о значају предузетништва и друштвено одговорног пословања за развој заједнице X постера, флајера
--	--	--	---	--	--	--	---

			развој заједнице 3.2. Израда и штампање промотивног материјала				
3.	Повећавати приступ младих ИТ технологијама Просечна оцена: 3,71	Општи циљ: Допринос економском развоју прекограничног подручја кроз унапређење предузетничке културе и духа Под-циљеви: Подстицање иновативности и коришћења модерних технологија међу младима у региону	1. Организација преноса знања у домену информационих и модерних технологија, иновативности и предузетништва 1.1. Формирање мреже 1.2. Израда веб портала за комуникацију и дељење информација 2. Промоција коришћења модерних технологија међу младима у региону, посебно у руралним подручјима 2.1. Израда и штампање промотивног материјала 2.2. организација курсева рачунара за младе који живе у руралним подручјима 3. Формирање заједничке библиотеке	РРА Краљево	Сви факултети из Рашког и Моравичког округа	50,000 ЕУР http://www.ceinet.org/content/human-resource-development ПГС Србија-Црна Гора http://www.fosserbia.org/ омладински програм (неформално учење за младе) ЕУ смернице: http://www.euractiv.com/en/innovation/skills/article-154680 http://www.euractiv.com/en/innovation/information-technology-innovation-smes/article-180285	Очекивани резултати: 1. Организован пренос знања у домену информационих и модерних технологија, иновативности и предузетништва 2. Промовисано коришћење модерних технологија међу младима у региону, посебно у руралним подручјима 3. Формирана заједничка библиотека
Стратешки циљ 2. Изградња конкурентне извозне привреде засноване на знању							
1.	Развој одрживог планинског туризма у прекограничном подручју 4	Општи циљ: Допринети економском развоју прекограничног подручја кроз побољшање понуде у одрживом туризму Под-циљеви:	1.Мапирање тур. потенцијала 1.1.Формирање тима за мапирање 1.2 Утврђивање метологије 1.3 Рад на терену 1.4 Формирање базе података 1.2.Израда и	РРА Краљево	Партнери Срб: Општине Ивањица, Рашка, Нови Пазар, Ужице, Пријеполје, РРА Краљево, РРА Нови Пазар, ГСС, релевантни савези (ПСРС, БСРС, и сл.), основне и средње школе, локалне и националне туристичке организације Партнери МНЕ: Општине Жабљак, Беране, Колашин, Шавник, Плужине, Пљевља и Мојковац, РРА Сјевер,	Волонтери, надлежне и стручне службе и предузећа, рад, подуговарање, јавна набавка, дизајн Простор за обуку, тренинг консултант, стручни ресурси, опрема,	

		1. Стварање претпоставки за бољу валоризацију културно историјских потенцијала у прекограничном подручју 2. Стварање услова за одрживи развој авантуристичког туризма	постављање лаке инфраструктуре 1.2.1. Уредјење приступних стаза 1.2.2. Утврђивање типске лаке инфраструктуре 1.2.3. Постављање туристичке сигнализације 2.1. Обука 2.1.1. Оператера и радника локалних ТО-а 2.1.2. Водича 2.1.3. Пружаоце смештаја 2.2. Израда и постављање инфраструктуре 2.2.1. Уредјење приступних стаза 2.2.2. Утврђивање типске лаке инфраструктуре 2.2.3. Постављање туристичке сигнализације 2.3. Промотивне активности 2.3.1. Оутсоурцинг активности (лого, интернет сајтови) 2.3.2. Припрема заједничког учешћа на сајмовима 3. Чишћење и уређење постојећих пешачких и бициклистичких стаза. 3.1. Трасирање и маркирање постојећих и нових пешачких и бициклистичких стаза. 3.2. Наручивање и израда сигнализације, одморишта и мостова.	НВО Натура, ГСС, релевантни савези (ПССГ, БССГ, и сл.), Основне и средње школе, ЛТО, НТО	канцеларијски и потрошни материјал Стручне агенције, јавне набавке, дизајн, хардверска софтверска подршка, волонтери, рад, путовања, ноћења Оквирни буџет ХР €153,963.84 Путовања €2,214.40 Опрема и материјали €1,080.00 Други трошкови, инфраструктура €135,640.00 Индиректни трошкови €44,870.00 Укупно директни трошкови €341,768.24	
--	--	---	--	---	--	--

			3.3.Постављање сигнализације, одморишта и мостова. 3.4.Израда мапе пешачких и бициклистичких стаза. 3.5.Припрема, израда и дистрибуција информативног и промотивног материјала. 3.6.Организовање промотивне пешачке и бициклистичке туре				
2.	Развој културног туризма Просечна оцена: 4	Општи циљ: Унапређење валоризације, садржаја и приступачности културно-историјских ресурса и побољшање квалитета заједничке туристичке понуде у прекограничном подручју. Под-циљеви: • Унапређена валоризација и заштита културно-историјских ресурса • Развој људских ресурса • Унапређена приступачност културно-историјским ресурсима • Унапређена заједничка промоција нових туристичких	1. Мапирање локалитета и културно-историјских споменка у прекограничној регији 2. Израда квалитетог материјала са садржајима (интерпретација културне баштине)- дигитална/виртуална интерпретација и “стварна” 3. Заједничке активности - нпр. изложбе, промотивне активности и сл., представљање заједничке виртуалне галерије/музеја 4. Лака инфраструктура (боља приступачност за особе с посебним потребама, Инфо центри са софтверима за слепе, глуве и сл) 5. Обука за туристичке водиче/домаћине и оператере 6. Зааједничке промотивне активности (у зависности од циљне групе)	РРА Краљево	• Заинтересоване општине са сваке стране • Локалне и националне туристичке организације • Музеји, галерије и други културни оператери • Удружења угоститеља, туристичких водича • Релевантни НВО-и • Факултети – за интерпретацију и обраду података • Туристички оператери • Завод за конзервацију и очување културно-историјске баштине	€300,000	

		производа					
--	--	-----------	--	--	--	--	--

Стратешки циљ 3. Унапређење пољопривреде и руралног развоја

1.	Развој иновативности и конкурентне пољопривреде у планинском подручју 4,083 од 8 оцењиваних он је на 4-5 месту	Општи циљ: Развој и унапређење конкурентности привреде у прекограничном региону Специфични циљеви: 1.Развој иновативности и конкурентности планинских пољопривредних произвођача 2. Развој мултисекторске сарадње планинског пограничног подручја 3. Унапређење ланца добављача	1.Дефинисање микро и малих произвођача на дефинисаном подручју 2. Израда и спровођење заједничког програма обуке – 5 модула за пољопривредне произвођаче и привреднике (стандарди у пољопривреди ЕУ, заштита животне средине, предузетништво, маркетинг, паковање) 3. Унапређење сарадње произвођача	РРА Краљево	Србија • Општина Ивањица • Општина Рашка • Општина Горњи Милановац • Општина Врњачка Бања • Институт за Воћарство Чачак, • Завод за заштиту здравља • Факултети • Привредна комора и др. Црна Гора • РРА Бјеласица, Комови, Проклетије • Општина Рожај • Општина Жабљак • Општина Беране • Општина Андријевица • Општина Бијело Поље • Општина Плав • Општина Мојковац Мојковац	250,000 ЕУР http://www.ceinet.org/content/sustainable-agriculture ПГССрбија-Црна Гора UNDP – Partnership for Revitalization in Rural Are	-број домаћинстава која су одржала или поцвећала квалитет постојеће производње -број нових производа - угоститељска и трговачка понуда је разноврснија (увођење постојећих производа домаћинстава и 2 потпуно нова производа у понуду)
----	--	--	--	-------------	---	---	--

			са ланцима дистрибуције (хотели, ресторани, трговински ланци, општине, јавна предузећа) 4. Израда заједничких промотивних материјала и веб портала 5. Организовање заједничке конференције/сајма за презентацију резултата и добрих искустава из Европе know-how, најбољи примери из праксе, успостављање Б2Б сусрета 6. Повезивање планинске регије Европе и израда заједничког програма даљег развоја или пројекта		• Институти • заводи, • факултети, • удружења угоститеља • Привредна комора и др – дефинисати Циљне групе: • Пољопривредни произвођ. • Удружења пољопривредних производјача, задруге • Удружења привредника • Удружења угоститеља • МСП и предузетници (ресторани, хотели, продавнице, занатске радионице, трговински ланци, производјачи • Запослени у локалним самоуправама • Релевантне струковне школе Корисници • Локално становништво • Пољопривредници • Сектор угоститељства и трговине • Млади и жене		
2.	Орживи развој породичних пољопривредних газдинстава (повезати са горњим пројектом) 3,75 На 8. месту ранг листе И		1.Анализа стања и потреба 1.1. дефинисање броја пољопривредних домаћинстава 1.2.Дефинисање типских домаћинстава по сегментима пољопривредне производње 1.3. дефинисање потреба домаћинстава усмерених ка одрживом коришћењу природних ресурса 2. Анализа потреба за мала породична	РРА	Министарство Општине Пољопривредне стручне службе Месне заједнице Удружења Задруге РРА Локални фондови		- урађене анализе стања и потреба - урађени програми –унапређен рад и ефикасности стручних служби за 15%

			газдинства у дефинисаној регији 3. припрема програма обуке за стручне и саветодавне службе 4. Обуке стручних служби 5.Израда програма одрживог развоја породичних газдинстава, модели и препоруке према стандардима ЕУ 5.1. програм сигурне производње 5.2. програм производње здраве и квалитетне хране 5.3. програм унапређења производње аутентичних прехранбених производа 6. Упознавање пољопривредника и локалних власти са садржајем програма и препорукама 6.1. организација округлих столова 6.2. организација семинара у циљу преноса стечених искустава 7. Припреме за програме подршке и израду пројекта 7.1. идентификација програма подршке 7.2. креирање програма				
--	--	--	--	--	--	--	--

			подршке на основу дефинисаних потенцијалних извора финансирања 7.3. дефинисање полазника обука 7.4. организација радионица				
3.	LEADER/ЛИДЕР приступ Просечна оцена: 4,75	1. Општи циљ: унапредјење социо-економских услова у руралним срединама 2. специфични циљеви: - Увђење партиципативног приступа у процесу идентификација потреба и могућих решења у руралним срединама - стварање јавно-приватних партнерстава у креирању активности за унапређење - Спровођење активности на побољшању животног и радног амбијента у руралним срединама	1. Анализа ситуације 2. Креирање локалних акционих група 2.1. анимирање становништва и кључних представника заједнице за сарадњу 2.2. фасилитација рада акционих група 2.3. стварање приватно-јавних партнерстава 2.4. партиципативни процес идентификације проблема и потреба 3. Израда акционих планова за рад и спровођење неопходних активности у циљу побољшања услова живота и рада у дефинисаним областима 4. Умрежавање локалних акционих група са шире територије може их бити три на пр. на подручју Рашког и Моравичког округа (а биће их и у другим окрузима) 4.1. Размена искустава дефинисање	РРА Краљево	ИДА Удружења пољопривредника Удружења привредника МСПП Локалне самоуправе Институти Јавна педузећа Јавне установе Корисници: ▪ Пољопривредни произвођачи ▪ Привредници ▪ Млади ▪ Жене		- формиране и умрежене локалне акционе групе са ширег подручја - креирана су приватно јавна партнерстава - креирани акциони планови - започето је спровођење активности дефинисаних акционим планом

			заједничких проблема и могућих решења 4.2. креирање заједничких платформи и активности 4.3. успостављање система размене података 5. умрежавање и размена искустава са другим локалним акционим групама у земљи и иностранству 6. организација округлих столова 7. промоција 7.1. ТВ и промоција путем штампаних медија 7.2. израда веб портала 7.2.1. редовно администрирање портала				
4.	Систем интегралне заштите пољопривредне производње од болести и штеточина и елементарних непогода Просечна оцена : 4,375 пројекат је у фази имплементације, могуће проширење на друга подручја	Општи циљ: Унапређење пољопривредних активности и заштите животне средине Специфични циљ: Заштита пољопривредне производње од штетног утицаја елементарних непогода и штеточина	1. Медијска кампања постигнутих резултата текућег пројекта 1.1. ТВ емисије, чланци у штампаним, веб страницае партнера 2. Обука осталих стручних пољопривредних служби ТоТ из области интегралне заштите пољопривредне производње од елементарних непогода и штеточина	Град Чачак	Институт за воћарство Чачак. Пољопривредна саветодавна служба Чачак Пољопривредна саветодавна служба Ужице Чешка општина Валско Мезерић Пољопривредна саветодавна служба Александровац-Крушевац Корисници пројекта: - Радници стручних саветодавних служби - Пољопривредни произвођачи - МСПП сектор		- свест код циљних група о коришћењу нових технологија у систему заштите пољопривредне производње од штетних утицаја је повећана за 40% - опрема је функционална и у употреби - квалитет и количина пољопривредних производа је увећана за 10%

			2.1.Уводјење интегралног система заштите пољопривредне производње 2.2.Органска производња хране 2.3.Производња здраве хране- принципи 3.Набавка и постављање огледних лабораторија за агрохемијску анализу земљишта 4. израда програма за фазно укључивање свих сегмената пољопривредне производње у пројекат: повртарство, воћарство, сточарство, виноградарство(могућ ност за сарадњу са расинским округом Жупа Александровачка) 5.Набавка и постављање опреме метеороло[ких станица XX (13) 5.1. Набавка и постављање метеоролошких станица 5.2. набавка постављање додатне опреме 5.3.Набавка и инсталацијапотребних сифтвера 5.4. Програмирање 6. Набавка и инсталирање лабораторија за				
--	--	--	--	--	--	--	--

			хемијску анализу земљишта 6.1. Набавка и постављање лабораторија 6.2. набавка постављање додатне опреме 6.3.Набавка и инсталацијапотребних сифтвера 6.4. Програмирање 7.Успостављање система централизованог управљања 7.1. обука ангажованих, за управљање и обрадом база података 7.2.Формирање базе података 7.3.Израда Плана употребе података и сумираних резултата са потребама развоја пољопривреде и туризма и мултисекторско повезивање.				
5.	РЕАК Промоција запошљавања и приступачности у кључним планинским обласитма Просечна оцена: 4,5	Општи циљ: Одрживи развој пољопривредних домаћинстава Под- циљеви: 1.Унапређење понуде пољопривредних домаћинстава и задруга 2.Унапређење промотивних капацитета ТО дате регије	1.Припрема и спровођење плана обука за унапређење понуде пољопривредних газдинстава 1.1. Формирање група за обуке 1.1.Обука унапређење предузеничких вештина 1.2. Обука - креирање јединствене понуде 2. Израда базе	РРА	Локалне самоуправе Туристичке организације Удружења пољопривредних произвођача Задруге Корисници: ■ Чланови пољопривредног газдинства ■ Удружења ■ Задруге ■ Жене ■ Млади		- побољшање понуде ТО сувенирима за 10 нових аутентичних производа - повећање броја радно ангажованих жена у пквиру пољопривредних домаћинстава за 15%

			података 2.1. рецепти-карактеристични производи и јела дате регије 2.2. занатска производња – стари занати и специфична занатска понуда 3. Израда веб портала и његовог садржаја 3.1. веб дизајн 3.2. израда фотографија 3.3. израда текстова 3.4. умрежавање веб сајтова ТО у оквиру портала 3.5. администрирање веб портала 4. Организација и спровођење такмичења за најбољи производ 5. Медијска промоција				
--	--	--	--	--	--	--	--

Стратешки циљ. 4 Унапређење регионалне инфраструктуре, одрживог управљања ресурсима и заштите животне средине

Приоритет 1. Изградња регионалне инфраструктуре

1.							
----	--	--	--	--	--	--	--

Приоритет 2. Управљање водама

1.	Управљање и заштита вода /заштита од поплава	Општи циљ: Допринос изградњи капацитета локалних управа у Рашком и Моравичком	WP 1. Успостављање система за рано упозоравање WP 2. Активности едукације на теме процене и мапирања ризика WP 3. Развој оквира за	Одлучити	РРА Краљево Општина Тутин Општина Рашка Град Краљево Републички хидрометеоролошки завод	300,000 ЕУР	Резултати: - Успостављен систем за рано упозоравање - Постављена опрема за мерење на токовима Ибра и
----	--	--	--	----------	---	-------------	--

	Није оцењен	округу у области спречавање и борбе са поплавама и другим природним непогодама Под-циљеви: 1. Побољшање сакупљања података и анализе за управљање поплавама, повећање ефикасности предвиђања и раног система за упозоравање у руралним и урбаним областима 2. Изградња и унапређење институционалног оквира за управљање поплавама и упозоравање	регионалну сарадњу ВП 4. Промотивне активности ВП 5. Управљање пројектом				Мораве, набављен софтвер за унапређење система за алармирање, пројектовање, предвиђање и праћење река Индикатори: Одржане радионице на теме процене и мапирања ризика / 4 радионице за укупно 100 полазника организоване до краја пројекта Развијен оквир за регионалну сарадњу, формирана мрежа стејхолдера / Успостављена мрежа релевантних институција
Приоритет 3. Повећање енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије							
1.	Побољшана енергетска ефикасност у грађевинарству Просечна оцена: 4,66		1. Обука општинских представника за израду прелиминарних енергетских ревизија 2. Избор 100 јавних објеката за израду прелиминарних енергетских ревизија 3. Израда 100 прелиминарних енергетских ревизија са предлозима примене мера енергетске ефикасности и економском анализом предложених мера	Град Чачак	Републички регионални центар за енерг. ефикасност у Краљеву	€815 000 еур плус трошак термовизијске камере Трајање: 14 месеци	

			4. Избор 9 објеката за примену мера енергетске ефикасности 5. Израда пројеката енергетске ефикасности за 9 изабраних објеката 6. Реализација 9 пројеката енергетске ефикасности на одабраним објектима 7. Праћење ефеката реализације пројеката 8. Покретање револвинг фонда				
2.	Студија изводљивости за потенцијал биомасе на нивоу два округа Просечна оцена: 4,45	Општи циљ: Унапређење коршћења обновљивих извора енергије	1. Испитивање могућности и анализа потенцијала округа зависно од ресурса појединог подручја 2. Анализа резултата 3. Израда финансијске анализе 4. Препоруке 5. Промоција	РРА Краљево Град Чачак	Републички регионални центар за енерг. ефикасност у Краљеву Релевантне институције Општине	€ 20,000	Припремљена техничка документација потребна за пријаву на ЕУ И друге фондове
3.	Унапређење енергетског менаџмента Просечна оцена: 4,29	Општи циљ: Јачање капацитета јединица локалне самоуправе у домену	1. формирање радног тела за Енергетску ефикасност 2. Процена капацитета појединих општина на подручју ЕЕ 3. Спровођење обуке и индивидуализираног техничког саветовања са појединим општинама 4. Израда индивидуалних планова за унапређење ЕМ 5. Промоција планова 6. спровођење	Град Чачак	Републички регионални центар за енерг. ефикасност у Краљеву Релевантне институције Општине	€30,000 Процена способности ЈЛС Организација и provedба обуке и техничке помоћи на нивоу појединих општина	- Унапређена свест и менаџмент јединица локалне самоуправе на подручју енергетске ефикасности - Побољшана примена енергетске ефикасности у јавним зградама Индикатори: - Одржано 10 радионица и индивидуалних техничких

							саветовања за општине и стејкхолдере • Унапређен менаџмент 9 општина на подручју РО и МО.
Приоритет 4. Унапређење заштите животне средине							
1.	Заштита природних станишта од агресивних врста биљака и штеточина Просечна оцена: 4,75	Општи циљ: Унапређење заштите животне средине и јачање мера превентивне заштите руралних подручја Под-циљеви: •	1. Мапирање станишта и потенцијалних агресивних врста 2. Развој система превенције кроз обуке и системе информисања 3. Развој сарадње и повезивање кључних стејкхолдера 4. Пилот пројекат – спровођење на конкретном примеру једног природног станишта	Град Чачак РРА Краљево	Град Чачак Институт за воћарство, Чачак Општине, Агрономски факултет Друге надлежне институције	€150,000	• Развијен систем информисања и превенције у руралним подручјима
2.	Мрежа еко-едукативних кампова Просечна оцена: 4,83	Општи циљ: Оспособити и развити мрежу еко-едукативних кампова у прекограничном региону Специфични циљеви: • Дефинисање локације и технички опремити кампове • Развој заједничког програма рада и прекограничних активности • Развој људских ресурса • Успостављање	1. Дефинисање локација на обе стране – решавање техничке документације 2. Техничко опремање кампова 3. Израда заједничких активности са обе стране 4. Дизајнирање радионица 5. Умрежавање 6. Промотивне активности	Град Чачак	Општине НВО-и Школе	100,000 ЕУР	• Развијена свест међу младима и другим циљаним групама о питањима заштите животне средине и другим везаним питањима • Развијена мрежа еко-едукативних кампова у прекограничном региону (додата вредност-умрежавање са другим камповима на Балкану, ЕУ и шире) • Пробуђена свест о прекограничној

		заједничких промотивних активности Успостављање заједничких промотивних активности					сарадњи и изазовима који се односе на заштиту животне средине, биодиверзитета и сл.
Циљ 5. Равномерни унутар/ регионални развој, међуопштинска сарадња							
1.	Јачање служби ЛЕР-а, повезивање са РРА, унапређење менаџмент пула за управљање развојем по потреби мање развијених средина Просечна оцена: 5	Општи циљ: Унапређење институционалних ресурса у служби подстицаја одрживог развоја региона Сврха пројекта: Подизање нивоа ефикасности служби за економски развој – увођење савремених техника за планирање и праћење економског развоја, као и за спровођење поступка јавних набавки.	1. Теренско и деск истраживање - Капацитета ЛЕР канцеларија: људски ресурси, простор, опрема - Организација рада, садржаји рада, комуникација унутар општине - Искуства у пројектном менаџменту, партнерству - Стање аналитичких подлога за пројекте - Функција маркетинга, односа с јавношћу и веб и других информација - позиционираност дестинације за улагања, утицај ЛЕР-а - Истраживање ставова одборника, привреде, грађана и јавних институција о активностима ЛЕР-а 2. Предлози унапређења - Капацитета и функционалности ЛЕР ова - Набавка потребних софтвера - Међусобне комуникације на регионалном нивоу - Промотивних	РРА Краљево	ЛЕР службе Општине и градови	50,000 ЕУР Министарство РС за локалну управу и смаоуправу Министарство за привреду и регионални развој Канадски фонд за 2011. годину за Србију и Црну Гору www.canadainternational.gc.ca/serbia-serbie/index.aspx?lang=eng , canada.fund2010@gmail.com	

			заједничких активности, лобинга и територијалног маркетинга и заједничког наступа ■ Размене информација, података, статистичких и других аналитичких материјала 3. Формирање мобилног, виртуелног регионалног пула/при недостатку адекватних локалних кадрова ■ Менаџера за управљање пројектима ■ Менаџера за управљање активностима привредног развоја, животном средином, инфраструктуром ■ Менаџера за кризне ситуације				
2.	Мапирање мање развијених подручја унутар округа и идентификовање могућности инвестиција Није оцењен	Општи циљ: Смањење неравномерности између округа Под-циљеви: 1. Дефинисање слабости И потенцијала унутар појединог округа 2. Дефинисање инвестиционих могућности 3. Развој заједничких планова и сарадње	1. Мапирање и анализа слабости и потенцијала 2. Мапирање инвестиционих могућности 3. Развој сарадње и умрежавање 4. Промоција	РРА Краљево	РРА Краљево РРА Нови Пазар Општине Факултети Привредници	30,000 ЕУР	
3.	Унапређење здравствене заштите рањивих група	Општи циљ: Унапређење здравства вулнерабилних	1. опремање неонаталног центра 2. обука стручног кадра у складу са праксом ЕУ	Клинички болнички центар Нови Пазар	РРА Нови Пазар Општина Бијело Поље	€250,000 ИПА ЦБЦ	Резултати: Унапређена првенствена

	у мање развијеним подручјима Није оцењен	група у прекограничном подручју Под-циљеви: 1. Унапређење неонаталног центра кроз унапређење лаке инфраструктуре 2. развијање капацитета стручних служби 3. јачање свести грађана о здравим навикама живота	3. обука грађана и циљних група 4. развој заједничког Едукативног центра			Директно финансирање ИПА И компонента	здравствена заштита вулнерабилних група, Унапређена дијагностика Унапређена сарадња Развијена свест грађана И циљних група Индикатори: Обучено 100 стручних кадрова Основа едукативни центар
--	--	---	--	--	--	---	--

ПРОЈЕКТИ ЗА ТРОГОДИШЊИ ПЛАН (2013-2015)

Бр.	Назив пројекта / оцена	Општи/под-циљеви	Активности	Имплементирајућ е тело/Апликант	Потенцијални партнери/ Крајњи корисници	Индикативни буџет/ Финансијски ресурси	Очекивани резултати
Стратешки циљ 1. Развој људских потенцијала и унапређење хунманог развоја							
1.	Иновативни приступ образовању деце са сметњама у развоју Просечна оцена: 4,46	Стварање услова за бољу инклузију деце са сметњама у развоју / Развој и примена иновативних приступа образовању деце са сметњама у развоју	Тренинзи запослених у образовању у циљу боље инклузије деце са сметњама у развоју у формално образовање Развој нових услуга на нивоу заједнице Организовање креативних радионица и дружења деце са сметњама у развоју	РРА Краљево	Центри за социјални рад Специјалне школе Специјализоване НВО		Унапређене вештине запослених у образовању за рад са децом са сметњама у развоју/ Спроведено X тренинга запослених у образовању Унапређена понуда и квалитет услуга за децу са сметњама у развоју на локалном нивоу/ Уведено X нових услуга на локалном нивоу Унапређени услови за инклузију деце са сметњама у развоју у заједницу/ Организовано X креативних радионице за децу са сметњама у развоју
2.	Побољшање вештина становништва и повећање могућности за запошљавање Просечна оцена: 4,21	Допринос унапређењу економског развоја кроз подстицање развоја људских ресурса / Унапређење квалитета људских ресурса и стварање нових могућности за запошљавање	Анализа постојећих вештина становништва и потреба привреде у региону Израда студије о понуди и потражњи на тржишту рада у региону Израда плана усклађивања понуде И потражње на тржишту рада у региону Оснивање центра за преквалификацију и доквалификацију Имплементација посебних програма за	РРА Краљево	Удружење послодаваца Привредна комора Организације које се баве развојем људских ресурса Средње школе	http://www.ceinet.org/content/human-resource-development ПГС Србија-Црна Гора European Fund for the Balkans http://www.fosserbia.org/ ЕУ смернице: Светска Банка-смернице за 2020 http://www-wds.worldbank.org/servlet/main?menuPK=641	Утврђени диспаритети између понуде и потражње на тржишту рада / израђена студија о понуди и потражњи на тржишту рада у пограничној области Утврђени начини за превазилажење диспаритета на тржишту рада / израђен план усклађивања понуде И потражње на тржишту рада у пограничној области Успостављен

			побољшање вештина младих Имплементација посебних програма за побољшање вештина особа с посебним потребама			875 10&pagePK=64193027&piPK=64187937&theSitePK=523679&entityID=00033303_8_20110411021011 Запошљавање младих: http://www.euractiv.com/en/socialeurope/soft-skills-seen-key-employability-news-505005 Запошљавање особа с посебним потребама – пример пројекта за Србију http://www.cpesec.org/project_view.php?id=1000074 Center of Public Employment Services of SEE http://www.cpesec.org/	механизам за перманентно образовање становништва / основан Центар за преквалификацију и доквалификацију Унапређени услови за запошљавање младих и особа са посебним потребама / имплементирани посебни програми за унапређење вештина младих и особа са посебним потребама
3.	Усклађивање образовања и каријере Просечна оцена: 4,15	Допринос стварању услова за веће запошљавање младих / Унапређење конкурентности младих на тржишту рада кроз развој сарадње средњих школа и привреде	1. Развој модуларног курикулума за помоћ средњим школама које учествују на пројекту, како би своје образовне програме што боље прилагодили потребама тржишта рада и на тај начин осигурале већу стопу запошљавања својих ученика 2. Анализа квалитета и унапређење програма праксе за средњошколце 3. Покретање приправничких програма у различитим предузећима и институцијама на територији за младе	РРА Краљево	Средње школе НСЗ	Cooperation Fund for small scale multilateral projects i.e. seminars, workshops, training courses Know-How Exchange Programme for projects related to capacity building and transfer of good practice to the non –EU CEI Member States http://www.ceinet.org/content/science-and-technology http://www.ceinet.org/content/human-resource-development	Развијени нови курикулуми у средњим стручним школама / Развијено X нових курикулума за средње школе Унапређена понуда и квалитет програма праксе за средњошколце / спроведено X индивидуалних програма праксе за средњошколце Унапређена понуда и квалитет приправничких програма за младе / спроведено X индивидуалних приправничких програма за младе

			који су завршили школу и траже посао 4. Промотивне активности и подстицање младих на волонтирање током школовања 5. Организовање програма „сенка на послу“ за средњошколце				Промовисан концепт волонтеризма у заједници / организовано X медијских догађаја Организован програм „сенка на послу“ за средњошколце / спроведено X индивидуалних програма „сенка на послу“ за средњошколце
4.	Развој старих заната и могућности за запошљавање и креативно коришћење слободног времена Просечна оцена: 4,03	Допринос друштвено-економском развоју региона кроз стварање могућности за запошљавање /	Организација радионица за учење старих заната Израда производа који би се могли продавати као сувенири из региона Мапирање произвођача традиционалних производа са територије и њихово организовање у удружење Израда веб сајта и организација продаје Организација креативних радионица на комерцијалној основи за заинтересоване (здравствени аспект)	РРА Краљево	Туристичке организације НВО које се баве заштитом културног наслеђа Музеји и друге институције културе	ЦБЦ Србија-Црна Гора ЕУ смернице: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/crafts-micro-enterprises/ Пилот пројекти http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/crafts-micro-enterprises/best-practices-pilot-results/index_en.htm	Унапређене вештине становништва за израду традиционалних производа / одржано X радионица за учење старих заната Унапређење комерцијалне понуде и продаје традиционалних производа/ мапирани произвођачи традиционалних производа, организовани у удружење, израђен веб сајт Унапређена понуда креативних садржаја у заједници / организовано X креативних радионица на комерцијалној основи за заинтересоване
5.	Имплементација програма флексибилног запошљавања у региону	Допринос унапређењу друштвено-економског развоја региона кроз унапређење запошљавања / Унапређење запошљавања у регион кроз увођење програма флексибилног запошљавања	Теренско истраживање и процена потреба за флексибилним запошљавањем (заинтересованих особа и потенцијалних послодаваца)	РРА Краљево	РПК НСЗ	Буџет: 60.000 еура Централноевропска иницијатива (ЦЕИ) - http://www.ceinet.org/content/enterprise-development-including-tourism	Израђена процена потреба за флексибилним запошљавањем Израђени програми флексибилног

	Просечна оцена: 3,81		Израда програма за флексибилно запошљавање по делатностима Формирање виртуалног центра за флексибилно запошљавање: сезонски рад, рад код куће, телепосао, самозапошљавање, рад преко викенда (база података у оквиру НСЗ у којој ће бити понуда и потражња за овим обликом запошљавања)				запошљавање по делатностима Формиран виртуални центар за флексибилно запошљавање
6.	Повећање могућности запошљавања младих у малим и средњим предузећима Просечна оцена: 3,68	Допринос унапређењу друштвено-економског развоја региона кроз унапређење запошљавања младих / Унапређење запошљавања младих и њихове конкурентности на тржишту рада	Анализа потреба за тренинзима пословних вештина у МСП сектору у региону Спровођење тренинга пословних вештина у средњим школама које учествују на пројекту Спровођење програма подршке МСП сектору у планирању људских ресурса (екстерни ХР) и едукација менаџмента о потребама за развојем људских ресурса Спровођење програма обуке за конкретна радна места у сарадњи са приватним сектором Промоција програма подршке запошљавању који спроводи НСЗ мањим бизнисима Подршка МСП фирмама да припреме	РРА Краљево	Одељење за привреду НСЗ Приватни сектор Образовне институције	http://www.euractiv.com/en/socialeurope/soft-skills-seen-key-employability-news-505005 USAID програм „Пракса“	Израђена анализа потреба за тренинзима пословних вештина у МСП сектору у региону Унапређене пословне вештине младих / Сprovedено X тренинга пословних вештина у средњим школама које учествују на пројекту Унапређена пракса управљања људских ресурсима у МСП сектору у региону / X предузећа учествовало у програму подршке за планирање људских ресурса Сprovedено X обука за конкретна радна места

			практику у својим фирмама				
7.	Унапређење савремених вештина запослених у јавном сектору Није оцењен		Анализа потреба за тренинзима у јавном сектору у региону Израда програма тренинга за унапређење савремених вештина запослених у јавном сектору Израда и имплементација посебних програма за припрему за преношење функција са националног на локални ниво, преношење имовине и дигитализацију општина Обука и припрема за отварање дескова за ЕУ интеграције, цивилни сектор, суделовање јавности и јавно-приватно партнерство				Израђена анализа потреба за тренинзима у јавном сектору у региону Сprovedено X тренинга савремених вештина Израђени и спроведени посебни програми за припрему за преношење функција са националног на локални ниво, преношење имовине и дигитализацију општина Сprovedене обуке и припрема за отварање дескова за ЕУ интеграције, цивилни сектор, суделовање јавности и јавно-приватно партнерство
8.	Унапређење запошљавања Рома, интерно расељених и избеглих лица и других маргинализованих група Просечна оцена: 3,62	Допринос побољшању економског положаја Рома, интерно расељених и избеглих лица и других маргинализованих група / Унапређење конкурентности на тржишту рада Рома, интерно расељених и избеглих лица и других маргинализованих група и њиховог запошљавања	Организација различитих тренинга за припаднике ромске мањине, интерно расељена и избегла лица у циљу њихове боље конкурентности на тржишту рада Промоција формалног образовања међу ромском популацијом и стварање услова за побољшање формалног образовања		НСЗ Центри за социјални рад Средње школе Ромске организације ИЦРЦ Адвентисти	UNDP http://www.undp.org.rs/download/UNDP%20CPAP%202011-2015%20(SRPSKI)%20-%20potpisan.pdf	Побољшан положај маргинализованих група на тржишту рада / Сprovedено X различитих модула обука за Роме, интерно расељена и избегла лица Унапређена интеграција маргинализованих група у заједницу / Уведене нове мере за интеграцију маргинализованих група

			Рома Спровођење нових мера за интеграцију у друштво				у друштво на локалном и регионалном нивоу
9.	Теледомови за запошљавање у мање развијеним деловима региона Просечна оцена: 2,87	Допринос економском развоју кроз унапређење запошљавања у мање развијеним деловима региона / Унапређење запошљавања кроз развој информатичке писмености становништва у мање развијеним деловима региона	Реконструкција и опремање постојећих теледова Организовање курсева рачунара и других у теледомовима Промоција волонтизма и спровођење програма волонтирања младих у теледомовима	Фоундацион фор Девелопмент оф Демократиц Ригхтс (ДемНет)	Асоцијација теледова Србије РРА Краљево Асоцијација за развој Ибра НСЗ Кендро Меримнас Оикоуениас каи Педиоу Фоундацион фор		Унапређена информатичка инфраструктура у мање развијеним деловима региона / реконструисано и опремљено X теледова Унапређена информатичка писменост становништва / организовано X курсева рачунара Промовисан концепт волонтизма / у програму волонтирања у теледомовима учесовало X младих
10.	Формирање едукативног ресурс центра из области туризма и угоститељства у Врњачкој Бањи Није оцењено			Врњачка Бања	Краљево, Горњи Милановац и друге општине које у својој стратегији имају предвиђено да развијају туризам - Туристичка организација Врњачке Бање - Регионална привредна комора - Приватни предузетници	2 мил., 1-5 год ЕУ фондови Национални фондови Билатерални фондови	

					и		
11.	Регионална мрежа саветовалишта и мобилних тимова за борбу против насиља у породици. Није оцењен	Општи циљ: Развој и унапређење општих и посебних компетенција стручњака који раде са жртвама насиља у ситуацијама злостављања Сврха пројекта: - Развој и унапређење општих и посебних компетенција стручњака који раде са жртвама насиља у ситуацијама злостављања - Покретање ефикасне и координисане интервенције у борби против насиља у породици - Подизање нивоа осетљивости локалних заједница на проблеме насиља у породици - сексуално и родно заснованог насиља и људских права	- Упознавање са радом Мобилног тима за кризне ситуације Града Краљева - Формирање и едукација градских и општинских мобилних тимова за кризне ситуације - Промоција и усвајање Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу од стране градских и општинских скупштина - Израда и потписивање протокола о сарадњи на спречавању насиља у породици, сексуално и родно заснованог насиља и људских права. - Израда базе података о потенцијалним корисницима услуга мобилних тимова на локалном нивоу - Селекција кадрова, формирање мобилних тимова и реализација едукативних радионица - Израда годишњег плана рада саветовалишта и мобилних тимова - Дефинисање оперативних	Град Краљево	РРА Градови Краљево, Чачак и Нови Пазар и општине Горњи Милановац, Лучани, Ивањица, Врњачка Бања, Тутин и Рашка	4.000 € НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Министарство рада и социјалне политике Општински и градски буџети	

			потреба на годишњем ниво 9. Информативне и промотивне активности – промотивни материјали, округли столови, перформанси.				
12.	Социјална инклузија у Региону Рашког и Моравичког округа - Развој услуга за унапређење положаја ОСИ (особе са инвалидитетом) Није оцењен	Општи циљ: Унапређење положаја волунабилних група на регионалном нивоу – социјална интеграција Сврха пројекта: Развој мреже услуга социјалне заштите и обезбеђивање доступности и одрживости тих услуга	1. Формирање базе података о особама са инвалидитетом у региону и на општинском нивоу 2. Процена доступности услуга особама са инвалидитетом и дефинисање потреба 3. Усклађивање општинских одлука о правима из области социјалне заштите са потребама корисника у локалним заједницама 4. Формирање базе података могућих пружаоца услуга – регионалних и локалних удружења грађана која се баве унапређењем положаја ОСИ 5. Оснивање волонтерске мреже на локалном и регионалном нивоу - волонтерски центри у почетку могу бити при општинском и градском Црвеном крсту. Активности 1,2,3,4. и	Општина Ивањица	РРА Градови Чачак и Нови Пазар и општине Горњи Милановац, Лучани, Врњачка Бања, Тутин и Рашка	НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Министарство рада и социјалне политике Општински и градски буџети 6. Персонални асистенти - Три општине по 30 корисника на годишњем нивоу износи 66.000,00 € 7. Предах-викенд програм Три општине по 30 корисника на годишњем нивоу износи 86.390,00 €	

			5. могу да се ураде без неких посебних финансијских трошкова, као активности Канцеларија за ЛЕР, Канцеларија за младе, центра за социјални рад и Црвеног крста. А сигурно се координисано могу урадити у првих 6 месеци. 6. Сервиси персоналних асистената – На годишњем нивоу ангажовање 5 персоналних асистената за 30 корисника (на 1 персоналног асистентна иде 6 корисника) кошта 2.200.000,00 Активност може да се спроводи фазно – увођење сервиса персоналних асистената фазно, на годишњем нивоу по три општине. 7. Услуга предах – викенд програма за децу са посебним потребама. Циљна група – ОСИ из руралних подручја користе услуге дневних боравака Услуга предах – викенд програм по кориснику на			8. Ова активност може да се спроводи после 2012. године, пошто се уради база података и анализа потреба корисника	
--	--	--	--	--	--	--	--

			месечном нивоу кошта 8.000,00 динара (обухваћени смештај, исхрана, хигијена и оперативни трошкови за викенде, као и стручни рад са корисницима - рад педагога, дефектолога, логопеда, физиотерапеута, медицинског техничара, социјалног радника) На месечном нивоу за 30 корисника услуга предах програма кошта 240.000,00 РСД. што на годишњем нивоу износи 2.880.000,00 РСД. Активност би могла да се спроводи фазно, да се континуирано шири мрежа на регионалном нивоу. 8. Оснивање и јачање дневних боравака за децу са инвалидитетом Активност обухвата унапређење просторних и оперативни ресурса постојећих дневних боравака и изградња				
--	--	--	---	--	--	--	--

			нових. Активност се спроводи фазно, из године у годину, али тек од 2013. године				
13.	Подршка запошљавање ОСИ (особа са инвалидитетом) - развој социјалног предузетништва Није оцењен	Општи циљ: Унапређење положаја волунабилних група на регионалном нивоу – социјална интеграција Сврха пројекта: Оснивање социјалних предузећа која се баве производњом или пружањем услуга	1. Сензибилизација заинтересованих страна за учешће у пројекту - Информативне и промотивне активности намењене локланим развојним тимовима, удружењима грађана и крајњим корисницима 2. Организовање тренинга из области социјалног предузетништва на локалном и регионалном нивоу 3. Упознавање са примерима добре праксе 4. Израда и дистрибуција приручника из области социјалног предузетништва 5. Оснивање општинског, градског и регионалног фонда за финансирање пилот пројеката из области социјалног предузетништва. 6. Имплементација пилот пројеката 7. Промоција остварених резултата 8. Обезбеђивање одрживости -			НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Министарство рада и социјалне политике Општински и градски буџети Активности 1,2,3. и 4. у 2012. години 10.000,00 €	

			Израда и имплементација дугорочног регионалног плана подстицаја социјалног предузетништва Период реализације: активности 1, 2, 3. и 4 – 2012. година активности 5,6. и 7. – 2013. година; активност 8. – 2014. година				
Стратешки циљ 2. 1. Приоритет: Повећање продуктивности и конкурентности привреде 2. Приоритет: Подршка развоју МСПП 3. Приоритет: Развој јавног сектора у оквиру привреде 4. Приоритет: Развој одрживог туризма							
1.	Развој еко-едукативног центра у прекограничном подручју Није оцењен	Општи циљ: Допринети заједничком економском развоју и одрживости прекограничне регије кроз развој квалитета туризма у природи и еко-едукативних центара/кампова Под-циљеви - Унапредити квалитет и одрживост едукације везане уз вештине у природи - Унапредити квалитет производа везаних уз туризам у природи - Развити препознатљив туристички бренд везан уз туризам у природи	1. Развој “оутдоор леарнинг” кампова – унапређење лаке инфраструктуре и опремање. Развој програма обуке, заједничке активности у камповима током већег дела године 2. Развој капацитета и вештина стејкхолдера који се баве развојем и промоцијом туризма у природи– обуке, тренинзи, заједничке активности, нпр. туристички оператери, клубови, спортски савези, општине, туристичке заједнице) 3. Развој квалитета услуга које нуде водичи у природи– заједничко планирање,	Град Чачак или РРА Краљево РРА Сјевер или друга релевантна организација или општина	Партнери Срб: Општине Ивањица, Рашка, Нови Пазар, Ужице, Пријепоље, РРА Краљево, РРА Нови Пазар, ГСС, релевантни савези (ПСРС, БСРС, и сл.), основне и средње школе, локалне и националне туристичке организације Партнери МНЕ: Општине	400,000 € (50-50%)	1. Унапређење вештине 2. Израђена инфраструктура 3. Унапређена сарадња 4. Унапређена видљивост региона Индикатори: - Повећан број нових производа са прекограничним ефектом за 15% - Унапређене вештине људи у најмање 4 кључне области: кајак, рафтинг, параглајдинг, пешачење, итд. - Сигурносни стандарди уведени и унапређени

			обуке, заједничке активности 4. Комуникација и промоција		Жабљак, Беране, Колашин, Шавник, Плужине, Пљевља и Мојковац, РРА Сјевер, НВО Натура, ГСС, релевантни савези (ПСЦГ, БСЦГ, и сл.), Основне и средње школе, ЛТО, НТО		
2.	Унапређење креативних индустрија у функцији развоја туризма Просечна оцена: 5	Општи циљ: Допринос стварању имиџа и бренда „креативног и иновативног Моравичког и Рашког округа“ Под-циљеви: Умрежавање свих релевантних чинилаца, креирање основних стратешких оквира и практична подршка развоју „креативних индустрија“ Оснивање или подизање капацитета и квалитета рада појединачних приватних организација у домену креативних индустрија (галерија, приватних музеја и других предузетничких подухвата)	1: Формирање Форума за креативне индустрије и културни туризам Мо и Ро округа 2 : Израда Плана/Стратегије развоја креативних индустрија и културног туризма 4: Креирање понуде обука за разне нивое судионика 5: Стварања специфичних туристичких пакета, викенд или вишедневних тура 6. Стварање пројектног гарантног фонда 7: Успостављање различитих облика међународне сарадње 8: Израда и постављање Интернет портала (или проширење неког постојећег интернет сајта) као и минимум 1 конференције или округла стола	РРА Краљево	Партнери: Туристички кластер “Краљевски одмор” Општине Средња уметничка школа Краљево Крајњи корисници: предузећа и предузетници, инсититуције у области културе, ИТ, маркетинга и издаваштва, туристичке организације, локалне заједнице МО и РО, грађани, туристи, незапослени, посебно жене и млади	€50,000 плус гарантни фонд од око €100,000	Очекивани резултати: Подићи укупан број посетилаца подизањем квалитета туристичке понуде кроз обједњавање културне индустрије, Повећати дијапазон понуде у погледу понуде сувенира, понуде различитих врста активности (нпр. фестивали и други догађаји, курсеви ручних радова/ Повећати амбијентални квалитет урбаних и руралних средина, Задржати и привући младе и образоване људе у регион, посебно у мањим срединама, повећањем опција за остварење запослења и прихода од креативних делатности Индикатори: -Обучено 200 потенцијалних

							предузетника/ предузећа у примени нових техника и алата у развојном процесу -Обучено XX представника медија и њихови стручни сарадници о новим алатима и техникама -Обучено XX представника лок.самоуправа и институција о могућностима, начинима и ефектима новог промотивног приступа -У-спостављена сарадња с XX факултета, средњих школа -Потписани споразуми о сарадњи XX универзитета (факултета), медијских кућа, удружења предузетника или самосталних предузетника са обе стране
3.	Развој фокусиране сарадње између факултета, техничких средњих школа, истраживачких институција, привредника Није оцењен	Општи циљ: подстицај развоја педзетничког духа и међуинституционалне сарадње у региону Под-циљеви: 1. развоја капацитета 2. развој сарадње 3. умрежавање и заједничко деловање с циљем унапређења предузетништва и развијености региона	1. Оснивање регионалног Предузетничког клуба инжењера И менаџера 2. Образовање Савета за регионално такмичење успешних преузузетника /банке, медији, универзитети, привредници, грађани, јавни сектор 3. Активна подршка	РРА	Технички факултет Чачак Машински факултет Краљево Свеучилиште Нови Пазар Стручне техничке школе Университу оф Меруланд, Дингман	Министарство просвете Солунска агенда за западни Балкан 100 „Процес из Граца“ (Таск Форце фор Едуцатион анд Јоутх – ТФЕУ) Трансевропска схема мобилности за универзитетске студије, Темпус,113 модернизацију високог образовања у партнерским земљама западног Балкана ▪ Србија је укључена у Средњоевропски	

			студентским компанијама, њиховом управљању, организовање догађаја, сусрета регионалних предузетника и студената за раст предузетништва у региону 4. Повезивање потенцијалних инвеститора са студентима и њиховим пословним идејама 5. Креирање курса из технолошког менаџмента 6. Формулисање и пружање услуга обуке, радионца, семинара, за регионалну предузетничку заједницу 7. Формирање награда, специјалних повољности за студенте и новоосноване фирме		Центер фор Ентерпренеу рсхип Регионалне привредне коморе Градови и Општине	програм ЦЕЕПУС - билатерални програми који подржавају реформе и мобилност наставника и студената - Стипендије Ерасмус Мундус	
4.	Оснивање СХП виртуелног центра за јачање партнерства индустријских одбављача Просечна оцена: 5	Општи циљ: Развој ланца добављача и повећање продуктивности кроз везе са националним и међународним системима производње. Под-циљеви: Успостављање мреже међуиндустријских односа између мањих и већих	1. Креирање базе података за домаће тржиште 2. Креирање базе података за инострано тржиште 3. Успостављање базе података и њено администрирање 4. Организација промоције и састанка привредника и		Удружења привредника Заинтересоване општине	128.000 еура 1: Људски ресурси, опрема, простор /36мес x 4 x 400, +10.000 опрема/=70.000 2: Мапирање ланца вредности у циљаним индустријским секторима= 10.000	7. Успостављени релевантни електронски линкови са центром 8. Организован један сајам подговарања националног значаја 2010. године и један међународни сајам 9. Објављени примери добре праксе из

		произвођача - Повећање стопе искоришћења инсталираних капацитета у индустрији - Развој сарадње и умрежавање повезивања са сличним центрима у свету	потенцијалних сарадника у ланцу набавке и продаје 5. Обука представика привреде за коришћење података базе, односно центра 6. Промоција СПХ виртуелног центра			Елаборирање директоријума, Веб портала, пропагандног материјала и сајамских манифестација, активности = 26.000 еура Организовање програма развоја добављача за чланове СПХ МО И РО=10.000 Промоција = 10.000 Клуб= 2.000	земље и света о подуговарању 10. Е-Информатор о програму развоја ланца добављача постављен и ажуриран на Порталу
5.	Регионални бизнис иновативни центар Просечна оцена: 5	Општи циљ: Унапређење привреде и пословања округа	1. Мапирање регистрованих организација, иноватора и технолошких компанија у Рашком и Моравичком округу 2. Оснивање регионалног центра за иновације, трансфер технологије, изврсност и продуктивност 3. Успостављање партнерстава 4. Израда програма финансирања 5. Организовање регионалних такмичења за најбоље иновативне идеје, регионалног сајма иновација 6. Успостављање регионалне базе података за иновативни потенцијал у окупизима	Краљево, Чачак, Врњачка Бања	РРА ТИБ, Београд Serbian Business Angels Network, Србије Банке	€ 672, 077 - Међународне финансијске институције (ЕИБ, World Bank, European Investment Fund, ИПА фондови, ЦИП фондови) - Капитал приватног сектора, Капитал дијаспоре (European and international companies) - Министарство просвете/ Национални фонд за иновације	
6.	Развој регионалних финансијских	Општи циљ: Унапређење привреде округа	1. Анализа позитивне праксе локалних и регионланих фондова:	Краљево Чачак Нови Пазар	Општине, финансијске институције,	Међународне финансијске институције (ЕИБ,	

	институција: Фонд за развој, Гарантни фонд, Лизинг институција Просечна оцена: 5		за развој, гаранције, лизинг, фонда ризика 2.Промотивна обука локалних стејкхолдера о форми, утицају, резултатима и могућностима оснивања ових институција. Истраживање регионалног интереса стејкхолдера 3.Истраживање могућег међународног партнерства за су-оснивање ових институција 4.Оснивање институција Израда програма рада, финансијска учешћа, кадрова и других питања изградње капацитета институција		приватни сектор РРА	World Bank, European Investment Fund, ИПА фондови , ЦИП фондови) ▪ Дијаспора ▪ Приватни сектор, домаће банке, општине ▪ НИП	
7.	Израда студије индустријског развоја округа Просечна оцена: 5	Општи циљ: Унапређење привреде округа Под-циљеви: Јачање конкурентности индустрије у округу Унапређење сарадње и умрежавање индустријских произвођача и добављача	1. Израда прегледа стања и потенцијала индустрије МО и РО 2. Анализа изазова индустрије у другим регионима и земљама у окружењу 3. Анализа изазова структуре привреде 4. Израда Програма индустријског развоја МО и РО	Краљево Чачак Нови Пазар	Приватни сектор Банке РПК РРА	€20,000 ▪ Међународне финансијске институције (ЕИБ, World Bank, European Investment Fund, ИПА фондови , ЦИП фондови) ▪ Капитал приватног сектора, Капитал дијаспоре ▪ (European and international companies) ▪ Министарство економије/ Национални инвестициони план, Фонд за развој	
8.	Транспортно логистички центар код аеродрома Лађевци	Општи циљ: Унапређење повезаности и привреде округа	Пројекат би се спровео у 3 фазе: Прва фаза пројекта: ▪ Израда студије		Краљево Чачак Горњи Милановац	Оквирна вредност физибилити студије, 60.000 евра, рок 6 месеци	

	Просечна оцена: 5		изводљивости за РТЛЦ са следећим фокусом: ▪ Процена производних капацитета и робних токова ▪ Процена потребних магацина, хладњача, претоварних јединица, транспортних средстава, терминала ▪ Дефинисање потребних инфраструктурних система за оспособљавање дела око аеродрома – претварања у индустријску зону за ове намене ▪ Анализа постојеће инфраструктуре 2. фаза – транзитна у којој нису потребни велики складишни капацитети, тражи и најмање задржавање робе у РТЦ-у 3. фаза -Транзитно-дистрибутивна фаза • модуларно развијање складишних капацитета као и развој специјалних складишта • израда сајта и веб портала логистичког терминала • израда промотивног материјала за потенцијалне		Рашка		
--	------------------------------	--	---	--	-------	--	--

			инвеститоре				
9.	Формирање еко музеја Просечна оцена: 5	Општи циљ: Развој културно-историјског туризма и заштита животне средине	• Прва фаза овог пројекта је у току, овим порјектом би се обухватила друга фаза у функцији туризма-развој културно историјских споменика, заштита природе и очување баштине	Град Краљево	Општина Рашка		
10.	Путеви традиционалне хране Просечна оцена: 4	Општи циљ: Успостављање мреже породичних газдинстава у прекограничном подручју с циљем побољшања тржишне конкурентности традиционалних прехранбених производа Под-циљеви: • Развој валоризације и промоције новог туристичког производа • Развој вештина локалног становништва и стејхолдера • Развој заједничке промоције прекограничног региона као јединствене туристичке дестинације	1. Израда визуелног идентитета и промотивних материјала 2. Анализа постојеће ситуације везане уз производњу и продају традиционалне хране 3. Организација различитих тренинга и семинара и стручних путовања 4. Обележавање тематског пута 5. Организација различитих промотивних догађаја	РРА Краљево	Туристичке организације Задруге Удружења Релевантни НВО-и Удружења угоститеља, релевантне струковне школе Институт/завод за сертификацију хране Привредна комора	ЕУ смернице: ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/food/docs/consumer-typic.pdf http://www.pathogencombat.com/about/links_other.aspx http://ec.europa.eu/enterprise/contracts-grants/calls-for-proposals/	Унапређен и промовисан нови туристички производ Унапређен капацитет газдинстава и људских ресурса Умрежена газдинства Промовисан ЦБЦ регион као јединствена туристичка дестинација
11.	Развој селективних облика туризма(еко,етно, сеоског, руралног) туризма Није оцењен	Општи циљ: Развој и промоција туризма у Рашком и Моравичком округу Под-циљеви: Развој и валоризација нових туристичких производа Јачање капацитета туристичких оператера и стејхолдера у туризму Промоција нових туристичких производа и садржаја	1. Мапирање и анализа могућности на подручју сеоског туризма (производи, домаћинства, садржаји) 2. Обука оператера, домаћинстава 3. Израда нових производа и садржаја 4. Успостављање инфо центара 5. Промоција	РРА Краљево Град Краљево	Општина Ивањица Општина Рашка	6.2. ///234.390,00 ЕУР	1. унапређени капацитети људских ресурса у туристичком сектору, повезаним МСП, представника локалних власти и становништва 2. 2 туристичка инфо-центра успостављена и опремљена у партнерским општинама и 2 инфо-

			6. Пилот пројекти: 6.1.Изградња Етно-села у Градцу 6.2.Изградња етно-парка на планини Рудно				деска постављена на планинским локацијама 3. Развијене нове туристичке атракције 4. унапређена промоција области као туристичке
12.	Унапређење спортско рекреативног туризма кроз реконструкцију постојећих и изградњу нових садржаја Није оцењен			Општина Врњачка Бања	Општина Краљево, општина Горњи Милановац и друге општине - Спортски центар Туристичка организација -Приватни предузетници	€12.650.000	
14.	Развој и унапређење туристичког центра Голија у складу са Мастер планом Није оцењен	Циљеви Општи Циљ Специфичан Циљ Напомена Мастер план развоја туризма на Голији са пословним планом Просторни план подручја посебне намене парка природе Голија - Усвојен план (Сл. гласник РС бр. 16/09) Генерални пројекат са студијом изводљивости за туристички пут	1. Електрификација туристичких зона Врхови, Одвраћеница, Шереметовица и Голијска река 2. Израда водоводне и канализационе мреже за подручје туристичких врхова 3. Изградња панорамског пута на подручју ПП Голија – 1. фаза: Израда Главног пројекта за панорамски – туристички пут у ПП Голија 3.1.Изградња	Општина Рашка Рашка Н.Пазар Ивањица Тутин Сјеница Општина Ивањица	Градovi и општине РМ округа РРА, Град Нови Пазар и Општина Рашка	3 год. 2.500.000,00 еур Општина, НИП, донатори, Министарства 140.000,00 € НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Општински и градски буџети 250.000,00 €	Реконструисан пут Нови Пазар –Одвраћеница, 30 км; Реконструисан пут Ивањица – Голијска река, 12 км; Реконструисан пут Рудно-Одвраћеница, 14 км; Реконструисан пут Голијска река – Одвраћеница, 12 км.

			панорамског пута на Голији је комплексан пројекат који се састоји из следећих сегмената: Израде пројетно-техничке документације и изградње пута. 3.2.3а израду Главног пројекта за Панорамски – туристички пут у ПП Голија планиране су следеће активности: 3.2.1. Израда геомеханичког елабората 3.2.2. Прибављање услова и сагласности од јавних предузећа и ПП Голија 3.2.3. Прибављање локацијске дозволе 3.2.4. Расписивање тендера и избор најповољнијег извођача пројекта 3.2.5. Израда и овера пројектно- техничке документације. 3.2.6. Прибављање грађевинске дозволе. 4. Израда планова детаљне регулације за преостале зоне - насељена места у оквиру планова генералне регулације на подручју ПП Голија – 2. фаза 5. Израда пројекта водоснабдевања и третмана отпадних вода за туристичке зоне Врхови, Одвраћеница, Шереметовица и	Општина Ивањица Општина Рашка	РРА, Град Нови Пазар и Општина Рашка	50.000,00 еур Општина, НИП, донатори, Министарства 45.000,00 €	
--	--	--	--	---	---	--	--

			Голијска река 6. Водоснабдевање простора ПП Голија - израда генералног пројекта са претходном студијом изводљивости	Општина Ивањица	РРА, Град Нови Пазар и Општина Рашка, вероватно веза са пројектом 8.8	НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Општински и градски буџети	
15.	Повезивање туристичких центара боља информисаност, приступачност и сигурност посетилаца Није оцењен		1.Изградња саобраћајне инфраструктуре у Овчарско-Кабларској клисури-Заштићено подручје 1. Категорије 1.1.Израда детаљне пројектне документације, санације и реконструкције Пут Л306 на траси од Овчар Бање (Иванчевића кућа) до Рожаца (Потркање). Пут Л324 од Овчар Бање до Видовског тунела (5000м) – санација и реконструкција тунела (дужина тунела око 450м) и остали неопходни радови. 1.2.Реконструкција приступног пута за врх Каблара. Деоница дуга око 500 м. Пут значајан због атрактивног видиковца на Каблару.	ЈП Градац Чачак. Туристичка организација Чачка.	Министарств о економије и регионалног развоја РС, Туристичка организација Србије, Град Чачак, Лучани, Пожега	12 месеци. Без тренутне процене вредности радова. 12.месеци 215.000,00 Еур	

			2. Изградња визитор центра на Копаонику и Голији	Министарство економије и регионалног развоја, ТО Србије, ЛЕР Рашка, ТО Рашка	Општина Рашка		
			3. Изградња визитор центра у Овчар Бањи-Заштићено подручје 1. категорије 3.1.Припрема пројектне документације. 3.2.Реконструкција приступног пута до видиковца ВРХ КАБЛАРА. Реконструкција предвиђа низ радњи на проширењу, асфалтирању и чишћењу деонице пута у дужини од 1.850 метара.	Туристичка организација Чачка. Министарство економије и регионалног развоја, Туристичка организација Србије	Град Чачак	12 месеци. 250.000,00 ЕУР Министарство животне средине, Министарство економије и регионалног развоја, Фонд за заштиту животне средине, Град Чачак.	Рад и функционална повезаност визитор центара у Овчар Бањи, Копаонику и Голији
			4. Набавка туристичког возића, капацитета 60 путника за потребе панорамског разгледања. 4.1.Набавка туристичког возића, капацитета 60 путника за потребе панорамског разгледања. 4.2.Реализација програма панорамских разгледања туристичких зона.	Туристичка организација Чачка. Министарство економије и регионалног развоја, Туристичка организација Србије,		6 месеци. 250.000,00 ЕУР. Министарство економије и регионалног развоја, Град Чачак, Туристичка организација Чачка, ЦМГ "Хатхор".	Постојање и функционисање туристичког возића.

16.	“Путеви Романичке културе- "Трансроманика" 4	Унапређење и промоција Романичке културне баштине кроз нове садржаје	1. Уређење инфраструктуре: уређење путева и туристичке сигнализације 2. Промоција нових садржаја 3. Умрежавање	PPA ТО Рашка,	Републички завод за заштиту споменика културе и друге ТО и НВО	250.000 €	Унапређена инфраструктура Развијени Људски ресурси Постављена туристичка сигнализација
17.	Еко караван – развој Еко туризма у региону Западне Србије Није оцењен	Општи циљ: Подстицај одрживог развоја региона Западне Србије - подизање конкурентности привреде, остваривање и културолошке интеграције регије кроз развој еко туристичке понуде. Сврха пројекта: Постављање основа за организован развој еко туризма у региону Западна Србија кроз умрежавање туристичких стакехолдера у циљу повећања економских индикатора развоја туризма у региону	1. Израда стручне анализе потенцијала и капацитета заједничког подручја са аспекта Еко- туризма 2. Израда приручника/водича за бављење Еко- туризмом 3. Креирање и презентација јединствене Еко – туристичке понуда региона на међународном тржишту 4. Оснивање клуба "Еко-караван" и умрежавање стејхолдера 5. Подизање нивоа свести шире заједнице о значају и заштити животне средине	PPA	Сви градови и општине региона	9.500 € НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Општински и градски буџети	
	Регионална стратегија развоја туризма Није оцењен	Унапређење туризма и регионална повезаност	Мапирање Анализа Визија СВОТ Цињеви Приоритети Мере План активности	Нови Пазар,	Рашка, Тутин	30.000 Еур	
	Мастер План развоја Новопазарске Бање, Рајчиновића Бање и	Унапређење здравственог и бањског туризма	Мапирање Анализаи др.	Нови Пазар,	Рашка, Тутин		

	термалних извора						
	Није оцењен						
Стратешки циљ 3. Унапређење пољопривреде и руралног развоја 1. Приоритет: Развој конкурентног извоза пољопривреде и прехранбене индустрије 2. Приоритет: Обједињавање пољопривредне понуде региона 3. Приоритет: Интегрални рурални развој							
1.	Орживи развој породичних пољопривредних газдинстава Просечна оцена: 3,75		1.Мапирање пољопривредних домаћинстава 2.Анализа стања и потреба 3. Конципирати стратешке одреднице пољопривреде, повртарство, воћарство, пчеларство.... 4.Израда програма одрживог развоја породичних газдинстава, 4.1. Анализа-дефинисање типских домаћинстава и модел препорука. 4.2.Анлализа за мала породична газдинства ће олакшати анализу локалних потреба 4.3.Развити моделе за типска домаћинства по сегментима пољопривреде, 5. Упознавање пољопривредника и локалних власти са садржајем програма путем округлих столова, радионица и семинара, 6.Израдити моделе и препоруке према	РРА Краљево	Министарство Општине Пољопривредне стручне службе Месне заједнице Удружења Задруге РРА Локални фондови	Други могући извори финансирања (могућности надоградње) Програм ЦЕИ Одржива пољопривреда кроз два приоритета: - Техничка помоћ И јачање капацитета у пољопривреди И агрибизнису у нон-ЕУ, ЦЕИ чланицама - Сигурност хране, квалитета хране, И аутентичност прехранбених производа - Подршка кроз следеће програме Know-how Exchange Programme (KEP), Technical Cooperation Projects	

			стандардима ЕУ. 7. know-how ексцханге програме студијске посете8. Умрежавање – ЦЕИ Вхолесале Маркетс Фоундацион 9. Израда платформе као основе за припрему и пријаву разних других пројекта			and the Cooperation Fund. EastAgri Network CEI Wholesale Markets Foundation http://www.agrobiznis.net/english/4/subsectors/ УНДП http://www.undp.org.rs/download/UNDP%20CPAP%202011-2015%20(SRPSKI)%20-%20potpisan.pdf	
2.	Развој конкурентне пољопривреде у регији 4,083 од 8 оцењиваних он је на 4-5 месту 2X/ наставак у трогодишњем плану са новим активностима	Општи циљ: Развој и унапређење конкурентности привреде у регији Специфични циљеви: 1.Развој иновативности и конкурентности брдско-планинских пољопривредних произвођача 2. Развој мултисекторске сарадње 3. Унапређење ланца добављача	1.Цертификација ГлобалГап-ЕуропеГап за примарну пољопривредну производњу 1.1. Одабир пољопривредних домаћинстава за процес сертификације 1.2. Одабир извођача процеса сертификације 1.3. Инспекција у процесу увођења стандарда 1.4. Цертификација 3. Увођење стандарда у процесу производње хране ХАЦЦП и ИСО и др. 3.1 Одабир пољопривредних домаћинстава, предузетника и фабрика за процес сертификације 1.2. Одабир извођача процеса сертификације 1.3. Инспекција у	РРА	Град Чачак Град Краљево Општина Ивањица Општина Рашка Општина Горњи Милановац Општина Врњачка Бања Институт за Воћарство Чачак, Завод за заштиту здравља Факултети Привредна комора и др. Циљне групе: - Пољопривредни произвођачи - Удружења пољопривредних произвођача, задруге - Удружења привредника - Удружења угоститеља	http://www.ceinet.org/content/sustainable-agriculture ПГС Србија-Црна Гора UNDP – Партнершип фор Ревитализацион ин Рурал Ар	- Број сертификованих пољопривредних домаћинстава је повећан за 10% - број сертификованих МСП је повећан за 3% - увећан је промет пољопривредним и прехрамбеним производима за 3

			процесу увођења стандарда 1.4. Сертификација 2. Успостављање мреже пољопривредних произвођача, предузетника, прехрамбених фабрика (МСП сектор) 2.1.Организовање округлих столова и предавања за учеснике мреже 2.2 Дефинисање проблема и потенцијалних решења у процесу промоције и дистрибуције производа 2.3. Израда заједничких панова за Организацију наступа мреже на сајмовима и успостављање нових канала за дистрибуцију и продају		• МСП и предузетници (ресторани, хотели, продавнице, занатске радионице, трговински ланци, производјачи • Запослени у локалним самоуправама • Релевантне струковне школе Крајњи корисници: • Локално становништво • Пољопривредници и • Сектор угоститељства и трговине • Млади и жене		
3.	Систем интегралне заштите пољопривредне производње од болести и штеточина и елементарних непогода оцењен са 4,375	Општи циљ: Унапређење пољопривредних активности и заштите животне средине Специфични циљ: Заштита пољопривредне производње од штетног утицаја елементарних непогода и штеточина	1.Медијска кампања постигнутих резултата текућег пројекта 1.1. ТВ емисије, чланци у штампи, веб странице партнера 2.Обука осталих стручних пољопривредних служби ToT из области интегралне заштите пољопривредне производње од елементарних непогода и штеточина	Град Чачак	Институт за воћарство Чачак. Пољопривредна саветодавна служба Чачак Пољопривредна саветодавна служба Ужице Чешка општина Валско Мезерић Пољопривредна саветодавна служба Александровац-Крушевац		- свест код циљних група о коришћењу нових технологија у систему заштите пољопривредне производње од штетних утицаја је повећана за 50% - опрема је функционална и у употреби - квалитет и количина пољопривредних производа је увећана

			2.1.Увођење интегралног система заштите пољопривредне производње 2.2.Органска производња хране 2.3.Производња здраве хране- принципи 3.Набавка и постављање огледних лабораторија за агрохемијску анализу земљишта 4. Израда програма за фазно укључивање свих сегмената пољопривредне производње у пројекат: повртарство, воћарство, сточарство, виноградарство(могућност за сарадњу са расинским округом Жупа Александровачка) 5.Набавка и постављање опреме метеоролошких станица XX (13) 5.1. Набавка и постављање метеоролошких станица 5.2. Набавка постављање додатне опреме 5.3.Набавка и инсталација потребних софтвера 5.4. Програмирање 6. Набавка и инсталирање лабораторија за хемијску анализу земљишта		Корисници пројекта: ▪ Радници стручних саветодавних служби ▪ Пољопривредни произвођачи ▪ МСПП сектор	за 12%
--	--	--	---	--	--	--------

			6.1. Набавка и постављање лабораторија 6.2. Набавка постављање додатне опреме 6.3. Набавка и инсталација потребних софтвера 6.4. Програмирање 7. Успостављање система централизованог управљања 7.1. обука ангажованих, за управљање и обрадом база података 7.2. Формирање базе података 7.3. Израда Плана употребе података и сумираних резултата са потребама развоја пољопривреде и туризма и мултисекторско повезивање.				
4.	Јачање конкурентности еко произвођача Просечна оцена: 4,083	Општи циљ: Унапређење економских и природних услова за производњу и пословање у руралним областима Специфични циљеви: 1. Јачање конкурентности еколошких произвођача 2. изградња инфраструктуре за подршку маркетингу (еколошких) пољопривредних производа	1. Отварање Веб Схопа/Интернет трговине с пратећом инфраструктуром и развоја појединачних маркетинг стратегија еколошких произвођача 2. Анализа стања усева и здравља животиња на терену 3. Анализа земљишта 4. Мапирање еко-зона, нетретираних подручја хемијским средствима, са свим претходним анализама, 5. Валоризација датих	РРА	Удружења пољопривредних произвођача Задруге Факултети Институт воћарства Чачак Ветеринарски институт Агрономски факултет Саветодавне стручне службе за пољопривреду Локалне самоуправе		-Повећан број сертификованих производа -Унапређен капацитет пољопривредних произвођача -Развијене мреже и сарадња -Успостављена сарадња у области превенције од ширења заразних болести и штеточина -Успостављена сарадње у области превенције заштите животне

			подручја. 6. Анализа према сегментима пољопривредне производње за јединствену не само органску него могућност производње здраве хране у оквирима јединствене бренд-производње, али и конвенционалне производње (Сигурност хране, квалитет хране и аутентичност прехранбених производа) 6.1.Израдити моделе анализе 6.2.Урадити истраживање додате вредности јединственог производа у туризму - брендирање меда или нечега другог. 6.3. Дефинисање проблема 6.4.Урадити анализу потреба 6.5.Организација обука –know how 7.Цертификација ГлобалГап/ЕуропаГап за примарну пољопривреду 8.Увођење и осталих потребних стандарда код одређеног броја пољопривредних произвођача и фабрика (они који покажу највеће интересовање		Корисници: • примарни пољопривредни произвођачи • произвођачи/прерађивачи хране • газдинства, • предузетници • МСП сектор		средине од стетног утицаја примене хемијских средстава у процесу производње и прераде хране -Промовисани потенцијали регије
--	--	--	---	--	---	--	---

			и потенцијал за развој) / ИСО, ХАЦЦП/ 9.Успостављање мреже пољопривредних произвођача и прехрамбених фабрика 10.Организовање тренинга и предавања за учеснике мреже:према дефинисаним потребама за обукама 11.Организација наступа мреже на сајмовима и успостављање нових канала за дистрибуцију и продају (у односу на ниво заинтересованости за промоцију)				
5.	Одрживи развој породичних пољопривредних газдинстава Просечна оцена: 3,75		1. Мапирање пољопривредних домаћинстава 2. Анализа стања и потреба 3. Конципирати стратешке одреднице пољопривреде, повртарство, воћарство, пчеларство.... 4. Израда програма одрживог развоја породичних газдинстава, 4.1. Анализа- дефинисање типских домаћинстава и модел препорука. 4.2.Аннализа за мала породична газдинства ће олакшати анализу локалних потреба 4.3.Развити моделе за	РРА Краљево	Министарство Општине пољопривредне стручне службе, месне заједнице удружења Задруге РРА локални фондови	Други могући извори финансирања (могућности надogradње) Програм ЦЕИ Одржива пољопривреда кроз два приоритета: - Техничка помоћ и јачање капацитета у пољопривреди и агрибизнису у не-ЕУ, ЦЕИ чланицама - Сигурност хране, квалитета хране, И аутентичност прехрамбених	- анализе -Стратегије -програми - информисаност становништва и доносиоца одлука о потребама за даљи развој и унапређење - унапређена знања и вештине пољопривредника и стручних служби за 20%

			типска домаћинства по сегментима пољопривреде, 5. Упознавање пољопривредника и локалних власти са садржајем програма путем округлих столова, радионица и семинара, 6. Израдити моделе и препоруке према стандардима ЕУ. 7. know-how ексцханге програме студијске посете. 8. Умрежавање – ЦЕИ Wholesale Маркетс Фоундацион 9. Израда платформе као основе за припрему и пријаву разних других пројекта			производа Подршка кроз следеће програме Know-how Exchange Programme (KEP), Technical Cooperation Projects and the Cooperation Fund. EastAgri Network CEI Wholesale Markets Foundation http://www.agrobiznis.net/english/4/subsectors/ UNDP http://www.undp.org.rs/download/UNDP%20CPAP%202011-2015%20(SRPSKI)%20-%20потписан.пдф	
6.	Е-рурал нет 4,00 На 6. месту по бодовима	Општи циљ: Примена нових технологија и знања у свим сферама живота и рада људи у руралним областима прекограничног региона Специфични циљеви: 1.Развој вештина у кориштењу нових технологија у руралним областима ЦБЦ региона 2.Умрежавање пољопривредника и становништва у руралним областима ЦБЦ региона 3.Унапређење информисања и мера заштите пољопривредника	1. е-учење 1.1. Утврђивање потреба и могућности по сегментима становништва руралних заједница за употребом рачунара у свакодневним и радним активностима 2. Набавка и инсталирање опреме и софтвера 2.1. Опремање школа, центара . теледомова и инсталирање опреме	РРА Краљево	Задруге Локалне самоуправе Удружења Корисници: Пољопривредни произвођачи и газдинства, малим и средњим предузећима, микро-предузећима, само-запосленима и лицима која траже	Вредност пројекта €75 000 ПГС Србија-Црна Гора European Commission in the context of the Lifelong Learning Programme, Transversal projects-ICT (кад Србија постане кандидат	Обучено 1000 становника пограничне области за коришћење интернета у сврху, забаве, информативних, образовних културних и привредних активности Идентификовани и промовисани заједнички развојни потенцијали Унапређено информисање и мере

		и руралног становништва кроз коришћење нових технологија (Интернет, мобилна телефонија)	и софтвера за обучавање за рад и употребу рачинара у свакодневном раду и др. Активностима 2.2.Дефинисање програма рада центара 2.3.Креирање тематских садржаја обука 3.Анимирање становништва, приближавање могућности и користи од коришћења ИЦТ-промоција 3.1. ПроомоцијаИТ тацке, теле-колибе у руралним месним заједницама као оквира за даљи развој сталног унапредјења знања и способности руралног становништва 3.2. Стална комуникација са становништвом 3.3., Излозбе и промоција производа и услуга 4.Мотивацијске кампање и обуке за коришћење и рад на рачунарима 4. Обуке 4.1.Рад на рачунару за све категорије становника 4.2.Коришћење интернета - све категорије становника 4.3.Употреба ИТ- ја и мобилне телефоније у	запослење..удруж ења, задруге		превенције и заштите становништва у руралним областима Повећана равномерност развоја руралних области и смањен дигитални јаз
--	--	---	--	-------------------------------	--	--

			промотивне сврхе 4.4.Могућност за он-лине образовање 5. Дефинисање и увођење нових метода и приступа за е-учење и нове медије за испоруку са перспективом проширења и јачања коришћење ИКТ за доживотно учење у руралним подручјима. 5.1.Формирање нових тренинг модула 5.2. Спровођење обука 5.3.Организовање трибина 5.4.Промоција 6. Израда и функционално повезивање веб-портала 6.1. Обука администратора за обраду и унос података 7. Умрежавање-повезивање са другим руралним подручјима 7.1.Успостављање функционалних, линкованих сајтова две или више руралних области пограничне регије 7.2.Пренос искустава добре праксе из других руралних регија у ЕУ и свету 7.3.Одабир учесника				
--	--	--	--	--	--	--	--

			радних тела у процесу идентификације заједничких карактеристика пограничних регија које би се промовисале као потенцијали за развој датих области 7.4. Креирање садржаја на општинским порталима, промоција руралних регија са успостављеним релевантним линковима				
7.	Оснивање мреже за сакупљање и сушење лековитог биља (подручје на релацији Голија-Дурмитор) 3,91 7-мо место	Општи циљ: Унапрђење педузетништва планинској регији Специфични циљ пројекта: Стварање услова за самозапошљавање становништва	1.Анализа стања и потреба 2.Сакупљање локалног становништва заинтересованог да се бави овим 3.Успостављање мреже (удружења, задруге) и координатора мреже у сваком селу или са обе стране границе 4.Организација тренинга и предавања за људе у мрежи. На крају тренинга организација завршног испита 5.Подела грантова и консултантских услуга најбољима 6. формирање центра за саклупљаце 7.Инсталација сушара (сушаре су власништво задруге) 8.Организација сушења биља које учесници	РРА Краљево	Општине са пограничне територије Удружења сакупљача лековитог биља Еколошке НВО и сл. Корисници: Удружења сакупљача лековитог биља Еколошке НВО и сл., зене, млади, цланови пољопривредних домаћинстава, МС ПП сектор	ПГС Србија-Црна Гора USAID http://www.agrobiznis.net/english/4/subjectors/	анализе -Обучено 100 полазника обука - повећани производни капацитети за 7% - увођење новог производа на тржиште

			доносе 9. инсталација опреме за екстракцију етеричних уља 10. организација производње етеричних уља 11. организација пласмана 12. Мониторинг 13. Ажурирање и дистрибуција података				
8.	“Млечни производи – бренд нашег региона“ Није оцењен	Општи циљ: Допринос развоју економских активности на сеоском подручју Рашког округа стварањем услова за samozapoшљавање у регистрованим пољопривредним домаћинствима. Специфични циљеви: Повећана искоришћеност потенцијала Рашког округа за производњу и дистрибуцију млечних производа у пољопривредним домаћинствима, кроз унапређење услова за обављање делатности и едукацију пољопривредних домаћинстава и развој задругарства у току 2011 – 2012 године.	1.Спровођење обука/едукација за пољопривредне произвођаче; 2.Набавка потребне опреме за чланове 33 "Стубал", ЈКП "Пијаца" Краљево и ЈКП "Бели извор" Врњачка Бања и Пољопривредно хемијску школу; 3.Пружање институционалне подршке члановима 33 "Стубал" кроз јачање капацитета задруге; 4.Пројект висибилити анд манаџмент.	Град Краљево	Могући партнери: Градови и општине из Рашког округа, РРА, Земљорадничке задруге, Јавна комунална предузећа, Пољопривредно – хемијска школа Краљеви, Пољопривредна – стручна служба „Ибар“ Краљево Циљане групе: - Регистровани пољопривредни произвођачи за производњу млечних производа са територије Рашког округа (чланови земљорадничких задруга); - Регистрована	Укупан буџет пројекта је 401.046,65 ЕУР Људски ресурси: 65.256,00 ЕУР Опрема: 279.305,13 ЕУР Услуге: 19.200,00 ЕУР	

					пољопривредна домаћинства за обраду и прераду млека са територије Рашког округа; - Регистрована пољопривредна домаћинства која имају капацитете, а још увек се нису регистровала за производњу млечних производа; - Земљорадничке задруге са територије Рашког округа; - Јавна комунална предузећа са територије Рашког округа; - Чланови пољопривредних домаћинстава који продају своје производе на пијаци за продају пољопривредних производа, - Пољопривредно – хемијска школа „Др Ђорђе Радић“ Краљево;		
--	--	--	--	--	--	--	--

					- Пољопривредна стручна служба „Ибар“ - Локалне самоуправе са територије Рашког округа.		
--	--	--	--	--	--	--	--

Стратешки циљ 4. Унапређење регионалне инфраструктуре, одрживог управљања ресурсима и заштите животне средине

1. Приоритет: Изградња инфраструктуре

Мера 1. Изградња стратешке инфраструктуре:

- аутопута Појате – Прељина
- Аутопута за Јужни Јадран
- Аутопута Баточина – Крагујевац – Кнић
- Даља изградња аеродрома „Морава“, Лађевци¹
- Побољшање железничког саобраћаја на прузи Пожега – Сталаћ - Краљево-К.Митровица

Мера 2. Изградња прикључних саобраћајница

Мера 3. Унапређење саобраћајне и комуналне инфраструктуре за пословне зоне, научни парк, Технолошки центар и инкубаторе

Мера 4. Унапређење туристичке сигнализације

Приоритет 2: Управљање водама

Приоритет 3: Повећање енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије

Приоритет 4: Унапређење заштите животне средине

Приоритет 5: Ефикасно управљање ресурсима

Приоритет 1. Унапређење инфраструктуре

Мера 1. Изградња стратешке инфраструктуре:

1.	Пројекти везани уз обезбеђење услова за изградњу четири кључна инфраструктурна пројекта	Општи циљ: Боља унутрашња и спољна повезаност и приступачност циљних тржишта, инвестиција, развоја привреде и регионалне уравнотежености	1. Дефинисање радних група са циљем успостављања ефикасне повезаности између регионалног и националног нивоа 2. Учешће у припреми	Зависно од пројекта: Аутопут Појате-Прељина и јужни Јадран-Београд:	Чачак, Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар, Рашка,		
----	---	--	--	--	---	--	--

¹ И фаза конверзије војног аеродрома у мешовити је завршена у септембру 2011.

	Аутопута Појате – Прелџина Аутопута Београд – Јужни Јадран Даља изградња аеродрома „Морава“, Лађевци² Побољшање железничког саобраћаја на прузи Пожега – Сталаћ- Краљево- К.Митровица Изградња желез- ничке пруге Рашка-Нови Пазар		техничке документације 3. Остале релевантне активности	ЈП Пuteви Србије Аеродром: Министарство одбране, Аеродром Београд, Модернизација железнице: ЈП Железнице Србије Железница, Нови Пазар (Потписан међуопштински споразум)	Врњачка Бања јавност Краљево, Чачак, Горњи Милановац, Нови Пазар, Рашка, Врњачка Бања Град Чачак Краљево, Врњачка Бања Рашка, Тутин		
Мера 2. Изградња прикључних саобраћајница							
2.	Повезивање и стварање услова за несметан, ефикасан и сигуран проток саобраћаја округа са другим регијама. Није оцењен	Општи циљ: Боља унутрашња и спољна повезаност и приступачност циљних тржишта, инвестиција, развоја привреде и регионалне уравнотежености	1. Изградња обилазнице око Новог Пазара у дужини од 20 км 1.1. Пробијање трасе 1.2. Земљани радови 1.3. Асфалтерски радови 2. Учешће у изградњи регионалног пута Нови Пазар- Тутин са повезивањем на Аутопут Јужни Јадран 2.1. Реконструкција и оспособљавање постојећег пута преко Пазаришта и Црквина	ЈП Пuteви Србије РРА Град Нови Пазар и општина Тутин	Градови и општине РМ округа Нови Пазар ЈП Пuteви Србије РРА	19.125.000 РСД, 8 година, национални фондови 7.375.000 РСД Национални фондови	1. Дефинисана потребна документација 2. Урађене потребне иницијалне активности везане за израду анализа и студија 3. Формиране радне групе 4. Утврђена анализа постојећег стања 5. Представљени резултати

² И фаза конверзије војног аеродрома у мешовити је завршена у септембру 2011.

			за локални путнички И теретни саобраћај, а да се за тешке терете изгради попречна веза Тутина од Дубова преко Мадјара до тунелау селу Комиње на магистралном путу за Рибарице. 3. Учешће у изградњи магистралног пута Нови Пазар – Сјеница 3.1. - радови Путни правац Н.Пазар-Сјеница треба на две деонице изградити новом трасом: од моста у Сухој Цуприји изнад "сутеске", дијела пута коју зими не грије сунце, јер је на том дијелу речног тока Лудске ријеке Просторним планом 1996године била планирана вишенаменска акумулација. Све друге локације за изградњу акумулација на овој ријеци су нефункционалне. 3.2. Друга измена трасе овог пута могла би се изградити од места "Цифт ханови долином десне притоке Лудске ријеке и села Рогатац, Јанца, Буце и Дуге пољане (како би се избегле серпентине Пострмац), а даље истом трасом преко	Град Нови Пазар и Општина Тутин	Путеви Србије	20.000.000 РСД 4 године Национални фондови	
--	--	--	--	---------------------------------	---------------	--	--

			Ставља до Сјенице. 4. Реконструкција главног саобраћајног прстена (Ул Олге Јовичић, Јована Цвијића, Београдска, Крушевачка са прикључком на државни пут 2. реда Р222) 4.1. Формирање тима 4.2. Снимање трасе 4.3. Израда планске документације 4.4. Парцелација 4.5. Утврђивање јавног интереса и изузимање земљишта са решавањем имовинско правних односа 4.6. Израда пројектне док. 4.7. Извођење радова на реконструкцији 5. Реконструкција државног пута 2. реда Р222 Гоч – Врњачка Бања (Од Станишинаца до раскрснице са државним путем 1. реда Краљево-Крушевац) 5.1. Формирање тима 5.2. Снимање трасе 5.3. Израда планске документације 5.4. Парцелација 5.5. Утврђивање јавног интереса и изузимање земљишта са решавањем имовинско правних односа 5.6. Израда пројектне	Општина Врњачка Бања Општина Врњачка Бања	Регионална развојна агенција Донатори Регионална развојна агенција ЈП „Путеви Србије” ЈП Србијашуме	6-9 месеци 1,200,000 ЕУР 2-3 године 6.475.000,00 Еур	Главни пројекат пута
--	--	--	---	---	---	--	-----------------------------

			док. 5.7 Извођење радова на реконструкцији 6. Изградња пута Крушевица - Бинићи – Угљари 7. Реализација изградње улице број 10. 7.1. Извршење парцелације. 7.2. Утврђивање јавног интереса. 7.3. Решавање имовинско-правних односа. 7.4. Израда пројектне документације. 7.5. Изградња улице број 10. 8. Изградња североисточног магистралног прстена. 9. Завршетак радова на Регионалном путу Луке – Горњи Дубац – Каона R2276 Од значаја за повезивање са аеродромом ”Морава ” у Лађевцима 10.Изградња пута Куманица – Међуречје - Голијска Река - Дуга Пољана R272 10.1. Прибављање	Општина Рашка Град Чачак. Град Чачак. Општина Ивањица Општина Ивањица	Краљево Ивањица ЈП Градац Чачак. ЈП Градац Чачак. РРА, Град Нови Пазар Град Нови Пазар	2 год. 2.326.000,00 еур Општина, НИП, донатори, Министарства 48 месеци Без процене трошкова 2.300.000,00 € НИП, МЕРР, Програм ПРОГРЕС, Општински и градски буџети 5.000.000,00 € НИП, МЕРР,	Реконструисан пут на деоницама: Камењача- Куманица 3,4км Голијска Река- Преко Брдо 8км
--	--	--	---	--	---	---	---

			услова и сагласности од јавних предузећа 10.2. Прибављање локацијске дозволе 1.3. Прибављање грађевинске дозволе 10.4. Расписивање тендера и избор најповољнијег извођача пројекта 10.5. Извођење радова 10.6. Технички пријем и употребна дозвола			Програм ПРОГРЕС, Општински и градски буџети	
			11.Изградња пута М21 Пожега – Ивањица – Брњица 11.1. Прибављање услова и сагласности од јавних предузећа 11.2. Прибављање локацијске дозволе 11.3. Прибављање грађевинске дозволе 11.4. Расписивање тендера и избор најповољнијег извођача пројекта 11.5. Извођење радова 11.6. Технички пријем и употребна дозвола	Општина Ивањица	РРА,	5.000.000,00 €	Реконструисан пут Ивањица – Брњица Л=8,5км
			12.Изградња пута Брадуљица – Девићи – Коритник – Рашка, Р253, И фаза Израда пројектне документације 12.1. Израда геомеханичког	Opština Ivanjica Opština Raška	РРА, Општина Рашка	70.000,00 €	Израђена пројекта документација за деоницу пута Р253, дужине 24 км.

			елабората 12.2. Прибављање услова и сагласности од јавних предузећа и ПП Голија 12.3. Прибављање локацијске дозволе 12.4. Расписивање тендера и избор најповољнијег извођача пројекта 12.5. Израда и овера пројектно-техничке документације. 12.6. Прибављање грађевинске дозволе 13. Изградња саобраћајне инфраструктуре у граду Чачку неопходне за растерећење саобраћаја на путним правцима према Краљеву, Ужицу и Горњем Милановцу 13.1.Извршење парцелације. 13.2.Утврђивање јавног интереса. 13.3. Решавање имовинско-правних односа. 13.4. Израда пројектне документације. 13.5. Реализација изградње улице број 10 13.6. Реконструкција улице Ђорђа Томашевића, 10.6. 13.7.Изградња североисточног магистралног прстена.	Град Чачак, Ужице, Краљево, Горњи Милановац	ЈП „Путеви Србије”, ЈП наведених градова и општина.	48 месеци Без процене трошкова.	
Мера 3. Унапређење саобраћајне и комуналне инфраструктуре за пословне зоне, научни парк, Технолошки центар и инкубаторе							

3.	Унапређење енергетске ефикасности модернизацијом система грејања у складу са смерницама ЕУ Није оцењен	Општи циљ: Унапређење енергетске ефикасности у градовима и општинама региона и стварање атрактивнијег пословног и животног амбијента	Конкретни под-пројекти у оквиру овог ширег регионалног пројекта: 1. Повезивање свих топлотних подстанција у један диспечерски центар регионалног карактера са увођењем даљинског управљања и надзора 1.1. Дефинисање модела повезивања. 1.2. Повезивање топлотних подстанција у један диспечерски центар. 1.3. Увођење даљинског управљања и надзора у свим топлотним подстанцијама.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	N/A	200.000 €, средствима КфW банке	Уређене студије, а у току је реализација на 20 подстанција у Чачку
			2. Реконструкција дотрајалих, енергетски неефикасних топлотних подстанција на системима грејања градова у Региону 2.1. Замена преосталих 78 добошастих измењивача топлоте, заједно са циркулационим пумпама, фреквентно вођеним. 2.2. Мониторинг.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	N/A	390.000 €, Сопствена-корисници грејања	Урађена је пројектна документација, све студије и анализе. Постојећа опрема је потпуно дотрајала.
			3. Изолација, цевовода, уређаја и опреме у топлотним подстанцијама и система грејања у	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	N/A	11.600 €, Сопствена-корисници грејања	Код реконструкција подстанција, посебно су исказани радови на изолацији уређаја, опреме и цевовода.

			Региону ради повећања енергетске ефикасности 3.1.Изолација свих цевовода, измењивача топлоте и арматуре у топлотним подстанцима. 3.2. Мониторинг.				
			4. Уградња нове и реконструкција старих система аутоматике и мерача утрошка топлотне енергије у свих топлотних подстанци који то немају у градовима Региона 4.1.Уградња аутоматике и мерача утрошка топлотне енергије. 4.2.Мониторинг.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А	Сопствена-корисници грејања	Урађена је комплетна документација за извођење наведених радова у граду Чачку а у другим градовима је у припреми. Ови радови се повезују са радовима програма „Термис“ ради знатног повећања енергетске ефикасности
			5. Набавка и имплементација "Термис" софтвера ради оптимизације система грејања и стварање услова за нова прикључења у свим градовима са ЦГ 5.1.Набавка и имплементација. 5.2.Мониторинг.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А	Део средстава 30.000 €, су средствима кфW банке	Урађена је анализа и направљени планови за имплементацију програма "Термис", за управљање хидрауликом система грејања града Чачка, а у другим градовима је у припреми.
			6.Израда катодне заштите вреловодно топлководне мреже система грејања градова региона. 6.1.Израда катодне заштите вреловодно-топлководне мреже	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А	Сопствени буџет	Израђена је комплетна пројектна документација катодне заштите система грејања града Чачка а у другим градовима је у припреми.

			система грејања градова. 6.2.Монтажа система 25-катодне заштите вреловодно-топловодне мреже. 7.Замена дотрајалих магистралних вреловода и других деоница вреловодно топловоде мреже свих градова у региону ради смањивања губитака енергије и повећања енергетске ефикасности 7.1.Реализација замене дотрајалих магистралних вреловода и других деоница вреловодно топловоде мреже ради смањења губитака. 8. Снимање термовизијском камером из авиона вреловодно/топловодне мреже и свих објекта који су на СДГ свих градова Региона, и ручном камером са земље у циљу идентификације недовољно изолованих делова вреловода 8.1. Реализација термовизијског снимања из авиона вреловодно-топловодне мреже и са земље.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А Н/А	Део средстава 3.400.000 €, су средства кфW банке Замена је планирана за дужи период према приоритету (после анализе снимања). Сопствени-буџети	У току је израда комплетне пројектне документације за реконструкцију вреловодно топловодне мреже Урађене су све претходне активности и анализе па је потребно само снимање и обрада података.
--	--	--	--	---	-----------------------	---	---

			9.Изградња нових топлотних извора са обновљивим изворима енергије у градовима Чачак, Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар са прикључним вреловодима 9.1.Припрема пројектно техничке документације 9.2. Реализација изградње	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А	Део средстава у износу 1.600.000+200.000= 1.800.000 €. су средства кфW банке	Постојање новог топлотног извора. Постојање новог вреловода.
			10.Повезивање свих топлотних извора у један диспечерски центар регионалног карактера 10.1.Дефинисање модела повезивања. 10.2.Реализација повезивања. 10.3.Мониторинг. 10.4.Анализа стања. 10.5.Давање препорука за даља унапређења у раду.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А	Део средстава у износу 200.000 €, су средства кфW банке	Чекају се подаци испоручиоца опреме на топлотним изворима за израду пројектне документације
			11.Уградња уређаја за "пеглање" учесталог пада напона у топланама „Љубић кеј“ у Чачку и у топланама у Новом Пазару и Горњем Милановцу 11.1.Уградња описаног уређаја. 11.2.Мониторинг.	Град Чачак ЈКП "Чачак" Горњи Милановац, Краљево, Нови Пазар и други	Н/А	Сопствени-буџети	Урађена је делимићна техничка документација
			12. Уградња економајзера у три топлане на 6 котлова у Чачку, у топлани	Град Чачак ЈКП "Чачак", ЈКП"Топлана Краљево", ЈКП"Нови		Сопствени-буџети	Урађена је делимична техничка документација

			Краљево и Нови Пазар 12.1.Уградња описане опреме. 12.2.Мониторинг. 13. Градска топлане – увођење система за управљање вршним оптерећењем и надзор параметара у Чачку, Краљеву и Новом Пазару 13.1.Увођење система 13.2.Надзор параметра	Пазар“ Град Чачак ЈКП “Чачак”, ЈКП“Топлана Краљево“, ЈКП“Нови Пазар“		Сопствени-буџети	
4.	Стварање услова за гасификацију Рашког и Моравичког округа Није оцењен	Општи циљ: Побољшати квалитет живота грађана и повећати конкурентност привреде у региону, увођењем чистије производње и енергетске и сировинске ефикасности.	1.Учешће у гасификацији Рашког округа 2.Гасификација општине Тутин	Град Нови Пазар ЈП“Србијагас“	Рашка Тутин Влада Републике Србије,РРА, Општине Тутин, Раска, Брус и град Нови Пазар	16.000.000 €, 18 месеци	
5.	Стварање услова за развој и реконструкцију високонапонске и нисконапонске мреже у Рашком и Моравичком округу Није оцењен	Општи циљ: Уједначити напон у циљу уштеде енергије и њене ефикасне дистрибуције крајњим корисницима	1. Изградња нових трафостаница у јужном делу Рашког округа 2. Реконструкција електро мреже у јужном делу Рашког округа 3. Изградња 110kV/ постеројења у Тутину са повезивањем 110kV далековода у Новим Пазаром и Лимским Хидеоелектранама.	Град Нови Пазар Град Нови Пазар Општина Тутин	Рашка Тутин Рашка Тутин ЕПС, Град Нови Пазар, Краљево и Општина Рашка	2, 500,000 ЕУР ЕУ фондови, ЕБРД, национални фондови 2, 000, 000 ЕУР, 1 година	Урађена је делимична техничка документација

Мера 4. Унапређење туристичке сигнализације							
1.	Постављање саобраћајне сигнализације на свим путним правцима Рашког и Моравичког округа Није оцењен	Општи циљ: Унапредити приступачност туристичким објектима и локалитетима у региону	1.Постављање туристичке сигнализације на територији градова и општина Рашког и Моравичког округа	Сви градови и општине у Рашком и Моравичком округу	Градови и општине Рашког и Моравичког округа		
Приоритет 2. Управљање водама							
Мера 1. Смањење угрожености речних водотокова							
1.	Чишћење отпада и заштита водених токова није оцењен	Општи циљ: Побољшање квалитета живота грађана и заштита водених токова у региону.	1.Организација „Не остављај трага“ кампања 2. Акције чишћења 3. Едукативне активности 4. Повезивање свих кључних интересних група 5. Заједнички план заштите и одрживости водених токова	Сви градови и општине у Рашком и Моравичком округу Надлежне институције НВО-и Грађани	Градови и општине Рашког и Моравичког округа	100,000 ЕУР	- Унапређена свест јавности - Израђен заједнички план акције - Унапређене вештине интересних група у спроведби акција заштите водених токова и очувања околиша
2.	Изградња и реконструкција постројења за пречишћавање отпадних вода са пратећом инфраструктуром на територији градова и општина Рашког и Моравичког округа Није оцењен	Општи циљ: Заштита речних токова и изградња пратеће инфраструктуре	1. Израда потребне документације 1.1. Израда студије изводљивости изградње постројења за пречишћавање отпадних вода. 1.2.Израда пројектне документације. 1.3.Обезбешање средстава за изградњу постројења. 1.4.Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода. 1.5.Формирање стручне оперативе. 1.6. Мониторинг.	Град Чачак, Краљево, Рашка, нови Пазар, Тутин и други	ЈКП Водовод Чачак. Привреда. Грађани. Ресорна министарства за водопривреду и заштиту животне средине. Ресорне државне агенције.	Министарство пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде, Буџети градова и општина Фонд за заштиту животне средине Донације	Катастар загађивача отпадних вода. Мастер план за заштиту вода Западне Мораве. Анализа квалитета отпадних вода и реципијента (десетогодишње праћење од стране референтних установа).

			2. Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода (магистрални пут Нови Пазар - Рашка) 2.1. Изградња колектора до постројења 2.2. Изградња постројења за пречишћавање индустријских отпадних вода	Град Нови Пазар	Град Краљево, општина Рашка		
			2.3. Изградња комуналне инфраструктуре у улици саве Ковачевића)	Град Нови Пазар			
			3. Регулација речних корита у Рашком округу 3.1. Регулација река Рашке, Јошанице, Трнавице, Дежевске, Бањске и Избичке	Град Нови Пазар	Општине Тутин и Рашка	4 год. Национални фондови ЕУ фондови	
			4. Изградња система колектора за одвођење отпадних вода у Тутину	Општина Тутин	ЈПП"Србијаводе" Регионалне развојне агенције, ЈКП „Градац” Тутин	2 године 150,000,000 РСД	
			5. Реконструкција канализационог система са изградњом потројења за пречишћавање вода на Западној	Општина Врњачка Бања	ЈП Србија воде РРА ЈП Бели извор	2-3 године 7.100.000 Еур Општина, донатори , Надлежна министарства, НИП	

			Морави 5.1.Прибављање земљишта 5.2.Израда студије изводљивости 5.3.Израда пројектне документације 5.4.Обезбешање средстава за изградњу постројења. изградње постројења за пречишћавање отпадних вода. 5.5.Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода са набавком опреме 5.6.Формирање стручне оперативе. 5.7. Обука 5.8.Мониторинг. 6. Изградња индивидуалних и групних постројења за пречишћавање вода на сеоским подручјима у региону (ван система канализационе мреже) 6.1.Припрема планске и пројектне документације. 6.2.Изградња система за пречишћавање отпадних вода на сеоском подручју. 6.3.Мониторинг.	Град Чачак, Краљево, Нови Пазар и други	ЈКП Водовод Чачак, Краљево, Нови Пазар и други Месне заједнице Горња Трепча и Заблаће.	36 месеци	Техничка документација тренутно не постоји.
Мера 2. Унапређење снабдевања потрошача водом							
1.	Развој мреже за водоснабдевање Није оцењен	Општи циљ: Обезбеђене потребне количине воде крајњим потрошачима	1. Учесће у изградњи бране и акумулације “АРИЉЕ – ПРОФИЛ СВРАЧКОВО” 1.1.Изградња бране Сврачково	ЈП „Рзав“	Републичка дирекција за воде, општине Ариље, Пожега, Лучани, Горњи Милановац	593.880.000 РСД	Постоји детаљна техничка документација у ЈП Рзав.

			2. Водовод за насељено место Рудник 2.1.Гранање регионалног водовода Рзав	Горњи Милановац	и град Чачак.	Вредност за извођење радова је 369.500.000 динара и средства се могу обезбедити делом из општинског буџета Горњег Милановца, републичког буџета а делом од донаторских средстава	Општина Горњи Милановац је прибавила идејни пројекат са студијом оправданости као и главни пројекат водовода за насељено место Рудник
			3. Реконструкција система за водоснабдевање ради смањења губитака на мрежи 3.1.Снимање постојећег стања 3.2.Израда пројектне документације(могућа фазна израда) 3.3.Расписивање јавних набавки 3.4.Набавка опреме 3.5.Едукација стручне снаге 3.6.Реконструкција система 3.7.Мониторинг	Општина Врњачка Бања	ЈП Србија воде ЈП Бели извор РРА	2-3 године 2,700,000 ЕУР	
			4. Заштита увора реке Рашке у селу Делимеђе, израда пројектне документације и извођење радова 4.1.1.решавање сеоске комуналне инфраструктуре 4.1.2.спречавање одлагања чврстог отпада 4.1.3.спречавање загађења извора реке Рашке а тиме и	Град Нови Пазар	Општине Рашка и Тутин		

			водотока реке Ибар				
Приоритет 3. Повећање енергетске ефикасности и обновљивих извора енергије							
Мера 1. Унапређење енергетске ефикасности							
1.	Стварање услова за припрему и реализацију пројеката за унапређење енергетске ефикасности у Рашком и Моравичком округу Није оцењен	Општи циљ: Унапредити енерску ефикасност Рашког и Моравичког округа стварајући повољне услове за развој привреде и ефикаснијег јавног сектора	1.Унапређење енергетске ефикасности (Замена фасада и столарије на постојећим зградама) 1.1.Фасада на постојећим зградама у центру града -столарије на школама, јавним институцијама и објектима 1.2.Котларнице у СС Гимназија и ОС Десанка Максимовић у циљу повећања енергетске ефикасности и заштите животне средине 1.3.јавног осветљења 1.4.проблема комуналног отпада уз спаљивање и производњу електричне енергије од истог 2.Унапређење енергетске ефикасности у расвети 2.1.1. Замена постојећих лампи енергетски ефикасним на простору ГУП-а 2.1.2. Уградња штедљивих сијалица у јавним институцијама 2.2. Унапређење енергетске	РРА Град Нови Пазар РРА Град Нови Пазар	Градови и општине Р и М округа Градови и општине Р и М округа	1 мил. ЕУР 1 мил. ЕУР	

			ефикасности у школама 2.2.1. Замена столарије 2.2.2. Уградња штедљивих сијалица 2.2.3 Замена постојећих котлова енергетски ефикасним котловима 2.3. Унапређење енергетске ефикасности у стамбеним објектима 2.3.1. Реконструкција фасада енергетски ефикасним 2.3.2. Замена столарије енергетски ефикасном 3. Оснивање револвинг фонда на бази уштеда остварених применом мера енергетске ефикасности на Регионалном нивоу 3.1.Доношење релевантне градске одлуке. 3.2.Формирање стручне оперативе. 3.3.Израда и реализација пројекта енергетске ефикасности. 3.4.Мониторинг.	Град Чачак Град Чачак , Краљево, Лучани и Гуча Горњи Милановац	Јавна комунална предузећа, удружења привредника, јавне установе из наведених градова и општина		Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације
Мера 2. Повећање приступа изворима обновљиве енергије							
1.	Стварање услова за припрему и реализацију	Општи циљ: Побољшање енергетске мале регије	1. Промоција и унапређење топлотне енергије путем дрвених брикета и	Град Краљево			

пројеката експлоатације обновљивих извора енергије у Рашком и Моравичком округу Није оцењен		промоција и развој биогорива (уљана репица и сл.) 2. Повећање инсталираних површина термосоларних колектора на територији града Чачка, Лучана и Гуче и Горњег Милановца 2.1.Доношење градске одлуке о субвенционисању уградње колектора. 2.2.Формирање стручне оперативе. 2.3.Мониторинг. 3. Анализа коришћења еолске енергије на планинским венцима чачанског, краљевачког и лучанског краја и Пештерске висоравни 3.1.Набавка метеоролошких станица. 3.2.Набавка софтвера за обраду података. 3.3.Обрада прикупљених података. 3.4.Израда студије коришћења еолске енергије на планинским венцима око Чачка, Лучана и Гуче и Краљева	Град Чачак , Краљево, Лучани и Гуча Горњи Милановац	Јавне установе, привреда, грађани.	Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације	
		3.1.Анализа коришћења еолске енергије на планинским венцима чачанског, краљевачког и лучанског краја и Пештерске висоравни 3.1.Набавка метеоролошких станица. 3.2.Набавка софтвера за обраду података. 3.3.Обрада прикупљених података. 3.4.Израда студије коришћења еолске енергије на планинским венцима око Чачка, Лучана и Гуче и Краљева	Град Чачак , Краљево, Лучани и Гуча, Општина Тутин	Центри за развој села. Институт за вођарство Чачак. Технички факултет.	Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације	
		4. Изградња показне јединице за примену топлотних пумпи 4.1.Израда пројектне документације. 4.2.Изградња показне	Град Чачак , Лучани и Гуча, Краљево	Јавна комунална предузећа, јавне установе.	Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације	
					20,000-60,000 ЕУР Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације	

			јединице. 4.3.Мониторинг.				
			5.Анализа коришћења геотермалне енергије и одређивање најповољнијих локација реализацијом истражних бушотина 5.1.Избор локација за истражне бушотине. 5.2.Реализација истражних бушотина. 5.3.Избор крајњих корисника.	Град Чачак , Лучани и Гуча, Краљево	Јавна комунална предузећа, јавне установе	36 месеци 3,000,000 ЕУР Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације Инвеститори	
			6. Припрема и реализација пројеката експлоатације геотермалне енергије на локацијама које су утврђене у претходној активности. 6.1.Припрема пројектних документација. 6.2.Реализација инвестиција и пројеката у области експлоатације геотермалне енергије. 6.3.Мониторинг.	Град Чачак , Лучани и Краљево	Јавна комунална предузећа, јавне установе..	60 месеци Без процене финасијских детаља. Буџет града Чачка Фонд за заштиту животне средине Донације Инвеститори	
Мера 3. Унапређење енергетског менаџмента							
1.	Формирање образовног центра за енергетску ефикасност Просечна оцена: 3,41	Општи циљ: Унапређен капацитет за планирање и спровођење мера енергетске ефисности у складу са смерницама ЕУ	- Израда пројектне документације за адаптацију просторија образовног центра који би се налазио на Машинском факултету у Краљеву. - Адаптација просторија и опремање образовног	Републички регионални центар за енергетску ефикасност у Краљеву	Технички факултет у Чачку, Машински фак. У Крагујевцу (проф. Бабић), подршка од стране општина и градова.	Буџет: 340.000,00 еура Трајање: 17 месеци УНДП – ће у периоду 2011-2015 подржати ЕЕ кроз интервенције које се базирају на темељу	

			центра канцеларијским намештајем, рачунарском опремом и осталим канцеларијским материјалом. • Пројектовање, набавка и уградња демонстрационог котловског постројења, које би служило за образовање и усавршавање људи који на таквим постројењима раде, као и приказивање мера енергетске ефикасности примењених на демонстрационом постројењу. У оквиру ове активности извршила би се набавка уређаја за мерење емисионих параметара термичких постројења у циљу едукативних мерења. • Набавка и уградња пумпног постројења са фреквентном регулацијом. Постављање би се користило за упоредну анализу рада пумпног постројења са и без система са фреквентном регулацијом. • Набавка и уградња система за упоредну анализу и		понуде и потражње и оне иницијативе које промовишу ЕЕ и обновљиве изворе енергије. Приоритет ће бити дан на јачање свести и у смислу унапређења еколошког управљања, ради јачања потражње за еколошким услугама и одрживом енергетском политиком ЕБРД ФП7 за неке делове пројекта везано уз ЕЕ Central European Initiative http://www.ceinet.org/content/sustainable-energy	
--	--	--	---	--	---	--

			демонстрацију рада различитих извора осветљена, као и набавка опреме за мерење јачине светлости. • Пројектовање и изградња демонстрационог постројења за упоредну анализу и одређивање термичких карактеристика различитих грађевинских конструкција (зид). • Пројектовање, набавка опреме и уградња демонстрационог постројења за коришћење соларне енергије				
2.	Подизање учешћа грађана и невладиног сектора у заштити животне средине Није оцењен	Општи циљ: Развијена свест јавности о важности и начинима спровођења мера енергетске ефикасности на нивоу грађанства	• Образовање деце и грађана за ефикасно коришћење енергије и коришћење алтернативних извора енергије. • Образовање МСП-а на подручју ефикаснијег коришћења енергије • Обнова старих школа као пример ЕЕ за јавност. (нпр. Енергетска кућа у Бечу)	Град Чачак	МСП сектор Школе Вртићи НВО	Central European Initiative http://www.ceinet.org/content/sustainable-energy	

Приоритет 4. Заштита животне средине

Мера 1. Смањење утицаја отпада и загађујућих материјала на животну средину

1.	Реализација резултата	Општи циљ: Створени услови за имплементацију резултата	1. Израда пројектно техничке	Краљево, Нови Пазар, Рашка, Тутин,	Министратсво животне		
----	-----------------------	--	------------------------------	------------------------------------	----------------------	--	--

	Студије оправданости заједничког система управљања отпадом Није оцењен	Студије оправданости	документације у складу са резултатима Студије оправданости	Врњачка Бања и друге општине	средине, рударства и просторног планирања		
--	---	----------------------	--	------------------------------	---	--	--

Мера 2. Смањење угрожености биодиверзитета и геолошко-морфолошке разноврсности

1.	Развој и заштита биодиверзитета у прекограничном подручју Није оцењен	Општи циљ: Допринети заједничкој економској и еколошкој одрживости биодиверзитета у прекограничном региону кроз заједничке, одрживе активности на дефинисаном географском подручју Специфични циљеви: - Унапредити квалитет дестинације кроз сарадњу свих стејкхолдера у прекограничној регији - Унапредити валоризацију и заштиту природних ресурса - Унапредити менаџмент и капацитет људских ресурса	1. Планирање и пројектни менаџмент; 2. Заједничко планирање стејкхолдера на подручју НП Копаоник/ПБ Голија анд НП Дурмитор; 3. Унапређење инфраструктуре (<i>лигхт инфраструктуре</i>) 4. Развој људских ресурса (заједничко планирање, обуке у менаџменту, заштити биодиверзитета, волоризацији и заштити природних ресурса, боље управљање ресурсима, боља промоција, обука чувара, водича и сл.) 5. Развој пословних капацитета (боља понуда, промоција, сарадња са другим секторима итд.)	Предлагач Србија: нпр. "Парк биосфере Голија-Студеница", јавно предузеће, "Национални Парк Копаоник", Српске шуме Предлагач МНЕ: Национални Паркови Црне Горе	Партнери Срб: Општине Ивањица, Рашка, Нови Пазар, Тутин, Ужице, Пријеполје, РРА Краљево, РРА Нови Пазар, Горска Служба Спасавања, релевантни савези (Планинарски Савези РС Бициклистички Савез РС и сл.). Партнери МНЕ: Општине Жабљак, Шавник, Плужине, Пљевља и Мојковац, РРА Сјевер, ГСС, релевантни савези (ПСЦГ, БСЦГ, и сл.).	400,000€ (50-50%)	- Обједињена и унапређена сарадња између НП Копаоник/ПБ Голија и НП Дурмитор; - Унапређен квалитет понуде производа у прекограничној регији /дефинисати производ/ - Унапређен капацитет за управљање НП/ПБ и људских ресурса - Прекогранично подручје заједнички промовисано
----	--	---	--	---	---	-------------------	---

Мера 3. Заштита пољопривредног земљишта и смањење штетних утицаја пољопривредне производње

--	--	--	--	--	--	--	--

Мера 4. Смањење утицаја отпада и загађујућих материјала на животну средину

--	--	--	--	--	--	--	--

Приоритет 5: Ефикасно управљање ресурсима

Мера 1. Ефикасно управљање и повећање финансирања природних ресурса финансирања природних ресурса

Мера 2. Заштита, уређење и употреба културног наслеђа и регионалног идентитета идентитета културног наслеђа и регионалног идентитета

Мера 3. Управљање хазардима							
Стратешки циљ 5. Равномерни унутар/ регионални развој, међуопштинска сарадња и партнерство							
1. Приоритет: Побољшање развојних могућности неразвијених подручја унутар округа 2. Приоритет: Јачање конкурентности мање развијених подручја							
1.	Анализа и презентација иновационог потенцијала и промоција инвестиција Просечна оцена: 5	Општи циљ: Ефикасна промоција регије ка потенцијалним инвеститорима	1. Анализа иновационог потенцијала и модела пословне комуникације у пројектном подручју с циљем дефинисања компаративних предности и подршке доносиоцима одлука; 2. Дефинисање потреба пословног сектора у обе земље у циљу стварања мреже на принципима електронског пословања и заједничке промоција прекограничног подручја за потенцијалне инвеститоре		СИЕПА (владина агенција за промоцију улагања и извозне стратегије) Привредна комора Удружење привредника Факултети, институти	Програм подстицања конкурентности и интернационализације српске привреде www.siepa.gov.rs , export@siepa.gov.rs	
2.	Развој фокусиране сарадње између факултета, техничких средњих школа, истраживачких институција, привредника Просечна оцена: 5	Општи циљ: подстицај развоја пеудзетничког духа и међуинституционалне сарадње у региону Под-циљеви: 1. развоја капацитета 2. развој сарадње 3. умрежавање и заједничко деловање с циљем унапређења предузетништва и развијености региона	8. Оснивање регионалног Предузетничког клуба инжењера И менаџера 9. Образовање Савета за регионално натјецање успешних преузузетника /банке, медији, универзитети, привредници, грађани, јавни сектор 10. Активна подршка	PPA	Технички факултет Чачак Машински факултет Краљево Свеучилиште Нови Пазар Стручне техничке школе Университу оф Меруланд, Дингман Центер фор Ентерпренеурсхип Регионалне	Министарство просвете Солунска агенда за западни Балкан 100 „Процес из Граца“ (Task Force for Education and Youth – ТФЕУ) Трансевропска схема мобилности за универзитетске студије, Темпус, 113 модернизацију високог образовања у партнерским земљама западног Балкана	

			сутудентским компанијама, њиховом управљању, организовање догађаја сусрета регионалних предузетника И студената за раст предузетништва у региону 11. Повезивање потенијалних инвеститоера са студентима И њиховим пословним идејама 12. Креирање курсава из технолошког менаџмента 13. Формулисање И пружање услуга обуке, радионца, семинара, за регионалну преудзетничку заједницу из програма унапређења њихових технолошких, извозних И управљачких способности тецхнологицал, експорт анд манагериал перформанцес 14. Формирање награда, сепцијалних повољности за студенте И новоосноване фирме		привредне коморе Градови и Општине	- Србија је укључена у Средњоевропски програм ЦЕЕПУС - билатерални програми који подржавају реформе и мобилност наставника и студената, као што је аустријски програм Ворлд Университу које окупљају студенте из региона на различитим семинарима, летњим школама итд., - Стипендије Ерасмус Мундус	
3.	Улога медија у	Општи циљ: Унапређени	1. Едукација (размена)	РРА	Телевизијске куће,	ПГС Србија-Црна	

повећању конкурентности региона Нису сви оценили	капацитети медија у сврху промоције територије	представника медија са земљама које већ имају искуства са извештавањем о привредним дешавањима у процесу транзиције у циљу проширивања знања и искустава; -Успостављање успешне кооперације медија и осталих креатора мишљења и менаџмента привредних субјеката на локалном, регионалном и међудржавном нивоу како би се нагласиле корисне стране предузетништва и приватне иницијативе; -Увећање обима и квалитета промотивних активности, у оквиру медијске кампање, која се односи на развој МСП сектора /економски напредак; -Размена представника медија из Србије и Црне Горе с циљем мултиплицирања / размене искустава из својих средина, а у циљу побољшаних резултата на међудржавном нивоу.		писани и електронски медији, привредници и предузетници у пограничним зонама Србије и Црне Горе, Регионалне привредне коморе Србије и Црне Горе, Регионалне развојне агенције, Дирекције за развој малих и средњих предузеца Атлас РТЛ МНЕ	Гора http://www.fosserbia.org/ медијски програм И култура комуникације •УСАИД Иницијатива за заступање цивилног друштва у вредности од 27,5 милиона долара, као и путем агенција УН (Програм за развој УН).	
Формирање слободне царинске зоне у Новом Пазару Није оцењен	Општи циљ: Равномерни регионални развој	Израда потребне документације 1.Израда Студије изводљивости 2.Имплементација резултата студије	Нови Пазар	Рашка, Тутин са утицајем на општину Сјеница		

